

Aanwezig Voorzitter: Mevrouw H. van Schie Raadsleden: De heer J. Loof De heer A. Kösedag Mevrouw L. de Bruijn Mevrouw I. Jansen-Dirkx De heer G. Kruger Mevrouw A. Prenger De heer R. Nunnikhoven	Vervolg aanwezige raadsleden De heer R. de Vreede Mevrouw A. Koegler Böhm Mevrouw M. ten Brummelaar De heer E. van der Baan De heer R. Veerman De heer H. Verbrugh Mevrouw W. van Nunen De heer I. Shousha
Aanwezige portefeuillehouders: Burgemeester H. Sahin Wethouder M. Wit Wethouder W. van Damme Wethouder G. van Malsen	Griffie: Griffier: Mevrouw M.M.A. Tittse Mevrouw F.S. Habiboellah (verslag)

1. Opening

De voorzitter: Welkom, forumleden. Welkom, wethouder en burgemeester. De media is er ook. En de kijkers thuis, maar eerlijk gezegd denk ik dat er weinig kijkers thuis zijn, want ik vind het wel heel leuk om te zeggen dat er bijna 1.200 deelnemers uit Rijswijk op dit moment de avondvierdaagse aan het lopen zijn. En dat is zeker zo'n groot succes geworden. Ik heb een vraagje van de organisatie. Als er mensen zijn die zich donderdagavond vervelen, sommigen zijn er al, ze hebben hulp nodig bij de medailles uitdelen. Want zo'n groot aantal hadden ze van tevoren niet verwacht, maar dat is wel echt superleuk om te melden.

2. Algemeen inspraakrecht

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 2, dat is algemeen spreekrecht van de inwoners. Die hebben we niet, dus die kunnen we gelijk afsluiten.

3. Lijst van ingekomen stukken: vaststelling wijze van afdoening

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 3. Er zijn een aantal agenderingsverzoeken binnengekomen. Dan doe ik eerst de eerste van D66. Dat is de RIB 25 036. Die heeft al steun van Wij. Rijswijk. Kan het heel even stil zijn? Dank je wel, forum. Van Wij, Rijswijk, PvdA en CDA. Dus die is geagendeerd voor Forum Samenleving van 9 september. Dan gaan we ... Zijn er twee agenderingsverzoeken voor hetzelfde RIB, alleen de een voor vandaag en de ander voor 9 september. Dan ga ik eerst die voor vandaag doen. Dat is de RIB 25 034. Die is geagendeerd door

Rijswijks Belang voor vandaag, Beleidskader terrassen en uitstalling. Voor deze heb ik ... U wilt hem niet agenderen?

De heer Weterings: Sorry, voorzitter, misschien een kleine toelichting geven waarom ik hem wil agenderen.

De voorzitter: Dat mag.

De heer Weterings: De RIB 25 034 Terrassenbeleid. Op zich kunnen wij daar vandaag al over spreken wat ons betreft. We kunnen het ook wel uitstellen tot september. Maar goed ik ben geen weerman, maar meestal in september gaan we tegen de winter aan. De meeste terrassen worden weggehaald rondom september. Dus mochten wij nog iets willen, dan zou het in deze maanden moeten gebeuren en niet in september. Maar ik wacht even heel graag de rest af. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Dan heb ik even geteld, dan heb ik op dit moment 14 forumleden. Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Misschien ook even de toelichting waarom wij hem voor september hebben geagendeerd. Dit is terrassenbeleid voor volgend jaar en niet voor dit jaar, want de vergunningen voor dit jaar zijn al verleend. Dus dat kunnen we heel goed in september behandelen. Hoeft niet nu.

De voorzitter: Om en om. Dan ga ik eerst kijken voor de agendering voor vandaag, met handjes in de lucht voor degenen die hem voor vandaag willen. Dus ik heb er minimaal acht nodig. Ja, dat zijn er twee. Dat is dan niet genoeg. En dan vraag ik: zijn er partijen die samen met D66 deze willen agenderen voor Forum Samenleving van 9 september? Ik zie de Rijswijkse VVD en D66, Beter voor Rijswijk. De Rijswijkse VVD, D66, Beter voor Rijswijk. Dan vraag ik of de rest van het Forum akkoord is met de wijze van afdoening? Ja, daar ga ik vanuit. Ik vind het nog een beetje rumoerig. We zitten allemaal een beetje door elkaar. Laten we even de concentratie houden.

4. Vaststelling agenda

De voorzitter: Agendapunt 4, vaststellen van de agenda. Is de agenda dan nu zo akkoord voor het Forum? Dank je wel.

5. Mededelingen college

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 5, mededeling van het college. Dan weet ik dat ik mevrouw Bentvelzen het woord mag geven.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dank. En we doen hem in een soort tweetrapsraket. Hoe je dat ook mag zeggen. Want mijn collega Wit doet zijn eigen mededeling in Forum Stad, omdat die daar vanavond zit. En ik heb aangeboden hem hier te doen, zodat alle aanwezige raadsleden dezelfde informatie ontvangen vandaag. En dat is het volgende. Het bestuur van de stichting NLPO, dat staat voor de Nederlandse Lokale Publieke Omroepen, heeft op basis van het door de gemeente Rijswijk en Pijnacker-Nootdorp ingediende verzoek om in plaats van een streek te vormen met Zoetermeer en Lansingerland een streek te vormen met Delft, besloten dit verzoek te honoreren. Daarmee vormen we streek 50: Delft, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk. Dit op basis van een betere aansluiting op een natuurlijke habitat en zienswijze van de omroepen van dezelfde drie eerder genoemde gemeenten. Tot zover de mededeling, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Bentvelzen. Dan kijk ik de rest van het college aan. Nee.

6. Terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 6. Zijn er terugkoppelingen van gemeenschappelijke regelingen? Nee.

7. Overzicht toezeggingen en moties

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 7, overzicht toezeggingen en moties. Er is op dit moment een opschoonactie van toezeggingen en moties gedaan op verzoek van het presidium. De fracties van CDA. Een moment, u krijgt zo het woord. Van CDA, D66, Beter voor Rijswijk, GroenLinks, ChristenUnie. Partij van Gelijkheid en Rechtvaardigheid en Wij. Rijswijk hebben nog niets aangegeven welke toezeggingen en moties in aanmerking komen of afgehandeld zijn. Dit is een verzoek om dit binnen twee weken te doen. Dat is het verzoek aan de fractievoorzitters. Mevrouw Woudstra wil graag het woord.

Mevrouw Woudstra: Het was een punt van orde, want wij hebben al denk ik een week of drie, vier geleden toegestuurd en volgens mij geldt dat voor meerdere van de hier genoemde fracties. Dus mogelijk, had ik te horen gekregen in het presidium. Dus dan is het wel een vraag of de dingen zijn aangekomen. Maar dat lijkt me een goede check bij alle partijen dan.

De voorzitter: We hebben te horen gekregen van de griffier dat deze partijen nog niets hadden ingeleverd.

Mevrouw Woudstra: Hij zit in mijn outbox, ik zal hem nog een keer sturen.

De voorzitter: Heel graag, dank je wel.

8. Vaststellen verslag

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 8, vaststellen verslag. Deze komt in september. Dus ook dit agendapunt gaan we snel doorheen,

9. Raadsvoorstel Inkoopstrategie doorontwikkeling regionale jeugdhulp 2027

De voorzitter: Dan gaan we naar het eerste echte agendapunt, agendapunt 9, raadsvoorstel inkoopstrategie doorontwikkeling regionale jeugdhulp. Er zijn al een aantal vragen ingediend door een aantal partijen. Ik ga ook in die volgorde even eerst de partijen langs of er nog aanvullende vragen zijn. Wie mag ik van D66 het woord geven? Mijnheer Veerman, u heeft het woord.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter en de wethouder en de alle beleidsambtenaren erachter voor de beantwoording van deze reeks vragen van ons. En bedankt voor de goede beantwoording. Laat ik dat ook even gelijk zeggen. Ik had toch twee aanvullende vragen nog. Ik had een vraag gesteld over hoe we de inzet van de POH's zouden kunnen verbeteren. Dan krijg ik een goed antwoord. Dat hangt ook af van de bereidwilligheid van de huisartsen. Dan heb ik een vervolgvraag. Ik hoop dat wij hier goed contact hebben met de huisartsen en de vraag aan de wethouder is om te kijken in

hoeverre ze in overleg met de huisartsen, ik hoop dat er jaarlijks overleg is, misschien wel vaker, om te kijken door de goede voorbeelden van andere huisartsen ook de andere huisartsen mee te krijgen. Echt op hun hart te drukken dat het echt noodzakelijk is dat huisartsen ook gaan meewerken en of ze daar ook toe bereid is. En ik heb een tweede vraag of mijn laatste vraag eigenlijk. Die gaat over de cao-lonen en over de indexatie vanuit de zorg. Wij hanteren een index van ongeveer 4.91 uit mijn hoofd per jaar zo'n beetje. Het wordt jaarlijks vastgesteld op basis van in november op de VNG-site en daar gaan we dan de kostprijs mee indexeren jaarlijks, de inkoop. Je ziet nu dat cao's eigenlijk meer stijgen dan die indexatie. En dat daarmee eigenlijk de kostprijs omhoog zal gaan van wat we willen. Anderzijds geven we ook met deze inkoopstrategie, willen we doordat we minder gaan afnemen, om misschien in voorliggende voorzieningen meer te gaan doen zelf als gemeente. Zorgen dat er minder in de jeugdhulp gefinancierd hoeft te worden vanuit de gemeente. Dat zou een winsituatie kunnen zijn, maar anderzijds gaat die kostprijs waarschijnlijk wel fors omhoog. En de balans volgens mij zou dan toch nog negatief uit kunnen komen. Is de wethouder dat met me eens? We willen als raad dat het minder gaat kosten, maar zoals het er nu uitziet, als je die kostprijs opnieuw gaat berekenen en die cao-lonen worden volledig meegenomen. Waar je niet aan ontkomt bij een nieuwe kostprijsberekening. Zal je 10 procent omhoog gaan, zo'n beetje. Wat behoorlijk veel geld is en dat staat niet in verhouding met kostenverlaging. Ik vraag me toch af hoe we daarmee omgaan en dat zou betekenen dat we meer geld kwijt zijn. Dat we dat wel voor ogen hebben. Heel veel raadsleden willen dat liever niet. Dus hoe we daar dan tegenaan kijken? Dat is mijn tweede vraag. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Dan ga ik naar Wij. Rijswijk, mevrouw Jansen-Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dank u wel, voorzitter. Het voorliggende voorstel is natuurlijk de afgelopen maanden al meermaals besproken in presentaties. En er is zelfs nog een extra bijeenkomst georganiseerd door het platform. En hier is, in die presentaties zijn er veel iets in en outs gedeeld over die strategie, maar dat is niet altijd meer goed terug te lezen in het voorstel zelf. En dit wekte bij onze fractie in ieder geval wat verwarring op. En daarom hadden we dus van tevoren wat vragen ingediend op het gebied van kostenbeheersing, sturing en innovatie. De antwoorden, waarvoor dank, hebben wij met veel belangstelling, dat woord zocht ik, hebben we kennis daarvan genomen, maar we hebben nog wel een verhelderende vraag. En we hebben ook nog een vraag om een toezegging. Als het gaat om de sturing geeft het college aan dat er ingezet wordt op KPI's en daarbij rees bij onze fractie de vraag of dat niet al onderdeel is van de huidige contracten en wat de ervaring daar dan mee is. En wat betreft innovatie zou onze fractie graag een toezegging van de wethouder willen. U geeft namelijk in uw beantwoording aan dat innovatie binnen de inkoop vorm krijgt door het kiezen voor langdurige contracten, die ruimte bieden voor ontwikkeling, samenwerking en het uitvoeren van vernieuwing. Daarnaast wordt er ook data gestuurde besluitvorming actief gestimuleerd en per segment is er een eigen transformatieopgave en doelstelling. Waardoor we in de contracten gerichte eisen kunnen stellen aan de inhoud en kwaliteit. En bovendien is er flexibiliteit in inkoop ingebracht, waarmee recht gedaan wordt aan de verschillende toegang per gemeente. Dit is een hele goede verheldering als het gaat om innovatie, maar het staat nou juist net niet zo uitgebreid in het voorstel zelf. Dus we willen graag een toezegging dat dit ook echt daadwerkelijk de manier van innoveren is waarop gewezen wordt. En als laatste toevoeging hebben we met interesse gelezen het advies van de gezamenlijke adviesraden sociaal domein. En het is fijn dat die raden in alle gezamenlijkheid van onze regio gekeken hebben naar het voorstel en dat hun input ook door u wordt meegenomen in de verdere uitwerking van de inkoop. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen-Dirkx. De Rijswijkse VVD, mijnheer Ezinga, denk ik. U heeft het woord.

De heer Ezinga: Dank, voorzitter. Ook dank aan het college en de wethouder en het achterliggende ambtenarenapparaat voor dit toch wel heldere stuk, complexe materie, moet ik zeggen. En ik wou ook een extra compliment geven voor de veelomvattendheid van de uitleg op de diverse paragrafen, met name op de financiële en ook op de risicoparaagraaf. Daar heb ik ook een aantal vragen over. Mijn excuses dat mijn vragen wat later zijn ingezonden. Ik had ruzie met mijn Outlook. Dus ik hoop dat ze in ieder geval nu nog ter bespreking kunnen komen en zo niet, ben ik ook echt niet onwillig om de antwoorden per schrift te krijgen. Ik ga ze toch even stellen. De inkoopstrategie beschrijft een aantal risico's. En een aantal zijn heel helder en met het vaststellen van het kader ook niet aan te passen. Echter een aantal risico's kunnen ook worden ingeperkt door het verloop van het getoonde tijdspad. Door in het verloop van het getoonde tijdspad hieraan te werken. Bijvoorbeeld ontschotting van de segmenten of de afstemming met andere gemeenten. Dus is er een mogelijkheid om een aantal risico's op voorhand, voordat het ingaat in 2027, in te perken? En is er op basis van andere strategieën in de lande lering te halen uit het inperken van deze risico's? Daarop volgend heb ik ook vragen over de totstandkoming met de jeugdhulpaanbieders. Is in de totstandkoming ook inzicht verkregen in hoeverre herzieningen van de inkoop tot juridische procedures kunnen komen? En hoe anticipeert de gemeente op mogelijke herzieningen die vertraging kunnen opleveren? Zijn er nu al alternatieve scenario's in de kast om toch tot een snelle overeenkomst te komen? Tenslotte en ik citeer: gegeven de verschillende manieren waarop de negen gemeenten de lokale teams hebben ingericht is er behoefte aan een inkoop die voldoende flexibiliteit biedt voor aanbieders, gemeenten en GI's om de samenwerking per gemeente vorm te geven. Nu is het misschien een hele simpele vraag, maar ik wou toch wel meer duiding hebben op wat wordt nou bedoeld met die inrichting van de lokale teams? En in hoeverre is die inrichting al verschillend tussen de gemeenten? En nou dan is de oplossing richtinggevende vraag: in welke mate acht de wethouder het mogelijk om afspraken van gemeenten inzake inkoop te uniformeren op basis van die teams en daarmee de administratieve last te verlichten? Dus zijn die teams ook meer te spiegelen aan elkaar in plaats van dat ze zo heel erg heterogeen over die verschillende gemeenten plaatsvinden? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ezinga. Beter voor Rijswijk, mevrouw Prenger.

Mevrouw Prenger: Dank u wel, voorzitter. Allereerst dank u wel, wethouder en ambtenaren voor dit heldere raadsvoorstel. Ik ben zelf ook bij de presentatie geweest 16 mei. Dat was zeer interessant, goed georganiseerd. Complimenten nogmaals hiervoor. Er blijft toch wel voor Beter voor Rijswijk een hele belangrijke vraag openstaan. Kunnen de zorgaanbieders verplicht worden om onderling heel goed met elkaar en beter te gaan samenwerken? Want op dit moment gaat het nog te veel mis in de communicatie en daardoor blijven kinderen soms wel op 10 verschillende plekken zitten voordat ze de juiste behandeling of plek krijgen. En voor de kinderen is dat niet alleen verschrikkelijk en voor de ouders, maar volgens mij gaat het ook om veel geld wat dit kost. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Prenger. Dan had ik al oogcontact met Rijswijks Belang, die heeft een ... Mevrouw Ten Brummelaar, u heeft het woord.

Mevrouw Ten Brummelaar: Dank u wel, voorzitter. Geen aanvullende vragen. Die zijn allemaal al gesteld. Ik wil vooral de wethouder bedanken voor het goede stuk en we kijken met positieve moed naar de toekomst.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Smith, GroenLinks.

De heer Smith: Dank u, voorzitter. Allereerst ook onze complimenten voor de uitgebreide en verhelderende presentaties tot nu toe. Ik geloof dat alle aanwezigen daar al hun technische vragen hebben kunnen stellen. Ook blijkt uit de beantwoording van het college op de adviezen van de adviesraad sociaal domein dat zij verantwoord met deze ontwikkeling bezig is. En met de eerder

ontvangen RIB's wordt de aanpak om meer grip te krijgen op de jeugdzorg en haar onkosten duidelijk zichtbaar gemaakt. Toch voorzitter, heeft GroenLinks nog een vraag over en een opmerking. De vraag is als volgt, het gaat over de aanbieders in de verschillende segmenten. Klopt het dat een aanbieder die haar zorg aanbiedt in verschillende segmenten te maken krijgt met verschillende contracten of is het de bedoeling dat het multidisciplinaire aanbod, dus het segment overstijgende aanbod, per aanbieder juist wordt ingeperkt? En de opmerking over dit raadsvoorstel is tekstueel inhoudelijk. De opmerking die wij willen plaatsen gaat over segment 4 en dan specifiek het onderwijs. Aanleiding zijn twee citaten uit dit segment, waar wij graag een reflectie van de wethouder hierop horen. En die citaten zijn: onderwijsdoelen staan centraal en goed onderwijs doet het welbevinden van kinderen verbeteren. Voorzitter, onderwijsdoelen wat wordt daarmee bedoeld? Zijn dat de doelen die de scholen zelf formuleren en op hun website zetten of zijn het de kerndoelen geformuleerd door het OCW, waar de cognitieve kerndoelen door toetsing bepalend zijn voor de vervolgonderwijs? En over goed onderwijs. Een onderwijsinhoudelijke discussie hoort niet in dit huis gevoerd te worden. Maar toch willen wij meegeven dat GroenLinks haar twijfels heeft of deze uitspraken in dit raadsvoorstel moeten worden opgenomen. Want wat is goed onderwijs? Voor elk kind is dat anders, voor elke school is dat anders. En zolang het onderwijs in Nederland meer economisch dan kindgericht is, draagt dit volgens ons in mindere mate bij aan het welzijn van de kinderen. Zou dus juist tegenwerken. Graag een reflectie van de wethouder hierop. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Smith. Mevrouw Van Schie, CDA.

Mevrouw Van Schie: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. En dank u wel mevrouw de wethouder. Ook ik sluit me aan bij de woorden van dank aan u en aan uw medewerkers. Ook voor de voorlichtingsbijeenkomsten, waar ik heel veel van heb geleerd. Ook ik wist niet dat het allemaal zo complex was de jeugdzorg. Mijn eerste vraag is: bepaalt volgens dit raadsvoorstel het college de contractvorm en de bekostigingswijze of komt de besluitvorming daarover nog terug in de raad? Mijn tweede vraag: u schrijft dat de oplossing voor een belangrijk deel ligt in het gezin, op school en in de samenleving. Dat is precies waar het CDA voor staat. Dus daar waren we erg blij mee. Wij zijn tegen medicalisering van de jeugd, als dat niet echt noodzakelijk is. Onze vraag is: hoe gaat u dat bereiken? Wat verandert dit voorstel aan de huidige situatie? En waarom lukt dat nu dan niet? De derde vraag: hoe gaat dit voorstel leiden tot een vermindering van kosten? Wat gaat er vanaf nu anders? De vierde vraag: klopt het dat de verdeling over de segmenten plaatsvindt aan de hand van het gebruik dat nu van deze categorieën jeugdhulp wordt gemaakt? En zo ja, wat is er dan anders of wat wordt er dan anders? En dan vijf: hoe leidt een verdeling over de segmenten tot een vermindering van kinderen in de jeugdhulp en tot een vermindering van kosten? En kunt u aangeven over welke aantallen we het dan hebben? En vraag 6 en ook mijn laatste vraag: hoe komt het dat de taakstelling van 2024 en 2025, beide 1,2 miljoen niet wordt gehaald? Dank u wel, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Schie. Mevrouw Van Nunen, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, dank. En er is al heel veel gevraagd, zeg ik als laatste. Ik heb gisteren in ieder geval gehoord, ik hoorde een aantal malen het begrip complex hier noemen, maar ik hoorde gisteren Paul Scheffer in heel ander verband zeggen dat we ook als overheid veel dingen complex maken die eigenlijk best eenvoudig te benoemen zijn, dan wel ook aan te vliegen. Maar goed, dat heeft niet specifiek betrekking op de jeugdzorg. Wat ik nog wil aanvullen, is vanuit onze fractie dat we het helder vinden dat er in segmenten wordt gewerkt en beschreven wat specifieke kenmerken dan wel behandelmethodieken zijn. Maar we hebben ook wel en volgens mij sluit dat ook een beetje aan bij de heer Ezinga, ook weleens een tijd gehad waarop we zeiden: we moeten juist gaan ontschotten, maar in de controle op financiën denk ik dat het op dit moment voor de jeugdhulp wel goed is om juist weer terug te gaan, een stapje terug te zetten in die ontschotting naar juiste

schotting, de specifieke kenmerken van iedere categorie. Mijn vraag is dan nog wel: stel dat er bijvoorbeeld in segment 3 of 4 een tekort ontstaat, kan die dan ook zomaar weer worden aangevuld door een eventueel overschot in een ander segment of kijken we ook echt per segment van zoveel is er besteedbaar, zoveel is er dus ook voorradig aan middelen en als dat overschreden wordt dan stoppen we die specifiek ik categorie hulp? Of gaan we dan ineens toch vanuit de financiële kant anders denken dan in segmenten? Dat is nog mijn vraag. Voorzitter, dank.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Dan wacht ik heel even tot de wethouder klaar is met schrijven, voordat ik haar het woord geef. Wethouder Bentvelzen, dan heeft u het woord.

Mevrouw Bentvelzen: Dank u wel. Dank voor alle woorden van dank. Laat ik daarmee beginnen. En die spreek ik zelf ook graag uit, want er is ongelooflijk veel werk verzet op deze inkoopstrategie en terecht. We hebben echt geprobeerd vanuit de regio ook als bestuurder zijnde te sturen op dat in ieder geval niemand het gevoel heeft te moeten tekenen bij het kruisje, zoals dat wel vaak ervaren wordt bij dit soort strategieën, maar echt te zorgen dat we raden meenemen. En vandaar ook de toch wel vele presentaties. Dus ik heb ook veel van jullie tijd gevraagd. En ik ben blij dat daar veel raadsleden op afgekomen zijn, op die vele presentaties die gegeven zijn. Dan nu de resterende vragen van vanavond, om die ook allemaal zo goed en kwaad zoals ik kan te beantwoorden. En daar heb ik natuurlijk ook hulp bij, zoals dat ook bij de schriftelijke vraag gegaan is, van fantastische mensen hier. Dank voor je vraag, mijnheer Veerman, over ... Of eigenlijk je oproep, laat ik hem zo formuleren, om nog meer met de huisartsen in overleg te treden om ze door middel van good practices van andere huisartsen te enthousiasmeren om toch met die POH's aan de slag te gaan. Niet alleen degenen die dat nu al doen, maar ook de rest van de huisartsen. En ik wil die oproep ter harte nemen. Dus ik zal daar in overleg over treden met mijn collega Mark Wit. Die heeft vaak overleggen met de huisartsen en Hadoks. En misschien dat we het niet alleen in Rijswijk moeten doen, maar Hadoks is regio Haaglanden en dan hebben we ook nog regio Delft. Dus ik zal kijken hoe daar ook de andere bestuurders tegenover staan. Maar het is denk ik goed om alle huisartsen in de hele regio proberen te enthousiasmeren en niet om te om te dwingen, maar te enthousiasmeren om te gaan werken met die POH's. Want volgens mij bereiken we daar fantastische resultaten mee, zowel voor de huisarts zelf, in minder druk van het werk, als voor de mensen die het betreft en kinderen. U heeft gevraagd: hoe wordt omgegaan met de jaarlijkse vaststelling van de cao-lonen en de indexatie? Omdat dat vaak niet helemaal gelijk loopt, zeker de afgelopen jaren niet. En dat is ook hetgeen wat we komende jaren verwachten. Goed, bij het afsluiten van nieuwe contracten horen ook nieuwe tarieven en dat brengt altijd risico's met zich mee. En die risico's die zijn onvermijdbaar, maar we houden dat wel nauwlettend in de gaten en proberen daar zo goed en kwaad is wat we kunnen op in te springen, op in te spelen. Zodat we voorkomen dat de kosten alsnog stijgen. Dus dat is wat ik als antwoord kan geven. Voorzitter, dan zijn er vragen gesteld vanuit Wij. Die KPI's is een onderdeel uit het huidige systeem dat de doorontwikkeling nodig heeft. Dus daar werken we inderdaad al mee, maar het heeft wel doorontwikkeling nodig. En we willen dit ook concreter vastleggen in deze contracten, omdat dat in de vorige contracten misschien toch wat meer los zand was. Daar hebben we van geleerd en door dat op deze manier vast te leggen kunnen we ook daadwerkelijk sturen op die KPI's en dat dat is volgens mij ook wat we willen. En daarmee kunnen we ook dan weer verder door ontwikkelen samen met de aanbieders, dus hand in hand. Even kijken. Voor de innovatie. Ik ben zelf ook altijd voor innovatie. Alles wat we kunnen verbeteren, kunnen versnellen, toekomstbestendiger kunnen maken met technologie kunnen doen, dat moeten we vooral niet laten. Dus ik wil die toezegging doen. Er is gevraagd ... Even kijken hoor, advies van de gemeentelijke adviesraden. Fijn dat dat we de input meenemen. Ja, dat wordt meegenomen. En u weet net zo goed als ik, wij vinden allebei volgens mij heel erg belangrijk adviesraden, ouderraden, alles wat ook met een beetje ervaringsdeskundigheid te maken heeft en dat zit daar vaak ook in verborgen, dat we dat

goed meenemen. Dus ik ben ook heel erg blij met de activiteit van de adviesraden, ook weer op deze inkoopstrategie. Dus dat is superfijn dat ze daar ook een mooie input op hebben gegeven. VVD heeft een aantal vragen gestuurd. En ik kan u verblijden, mijnheer Ezinga, dat ik die vanavond ook kan beantwoorden. Want zo hard wordt er dan gewerkt. U heeft gevraagd: is het mogelijk om het aantal risico's op voorhand in te perken en is er op basis van andere strategieën in den lande lering te halen uit het inperken van die risico's? De inrichting brengt risico's met zich mee en die proberen we te beheersen via een risicomanagementprogramma, zoals we dat zo mooi noemen. En daar leren we van elkaars ervaringen. We leren bijvoorbeeld heel veel momenteel van het Haags toekomstperspectief, hoe dat daar reilt en zeilt. Maar ook andere regio's. En concreet, een hulpmiddel die we bijvoorbeeld gebruiken, is het zogenaamde en ik hoop dat ik het goed uitspreek, want daar ben ik nooit zo heel goed in. Een Bow Tie Model. Dit is een methode om risico's duidelijk in beeld te brengen, van mogelijke oorzaken tot mogelijk gevolgen. En het model ziet eruit als een strik. Met in het midden het risico zelf en dan links de oorzaken, rechts de gevolgen. Als regio zijn we daar al mee aan de slag gegaan. Zodat we zelf beter grip krijgen op risico's die we tegenkomen. En vervolgens wordt de uitwerking daarvan meegenomen in de nadere uitwerking van de segmenten, die nog zal volgen. Vervolgens heeft u gevraagd: is in de totstandkoming ook inzicht verkregen in hoeverre de herzieningen tot juridische procedures kunnen komen en hoe anticipeert de gemeente op mogelijke herzieningen die vertraging kunnen opleveren? In het proces van de herziening is inderdaad oog voor risico op juridische procedures. Tegelijkertijd vormen de inhoudelijke doelstelling het uitgangspunt van de inkoopstrategie. En om die überhaupt te realiseren, is een goede samenwerking met onze partners onwils van belang. En die samenwerking krijgt vorm via het strategisch partnerschap, waar wij nadrukkelijk inzetten op gezamenlijke ontwikkeling van het zorglandschap. En de voorliggende inkoopstrategie biedt die aanbieders ruimte om samen met ons, met de gemeente, jeugdhulp verder vorm te geven. In dat kader is ook de frequentie van de ontwikkeltafels verhoogd. We zitten nog vaker met elkaar. En daar aan die ontwikkeltafels werken gemeenten, jeugdhulpaanbieders en ketenpartners samen op basis van vertrouwen en gelijkwaardigheid. Aanbieders geven bovendien aan dat de geboden meerjarige zekerheid van de zes jaar hen helpt om zich sterker te richten op de inhoudelijke ontwikkeling van hulp en om mogelijke vertragingen door herzieningen op te vangen, wordt er gestuurd op tijdige afstemming met de partners. Dus niet helemaal op het eind, maar we stemmen continu met die partners af. U heeft gevraagd: wat wordt er bedoeld met inrichting van lokale teams? Dat heeft te maken, met de inrichting van lokale teams wordt bedoeld hoe de gemeenten allemaal hun eigen lokale toegang hebben georganiseerd voor de jeugdhulp. En dat is overal toch verschillend. En de ontwikkeling van die lokale teams zijn ook verschillend. Zo zijn er gemeenten die hebben het nog helemaal niet. Die moeten echt opstarten. Het is een vereiste per 2028, vanuit de VNG. En sommige gemeenten beschikken over een super fair ontwikkelde toegang tot de jeugdhulp. Dat is weer de andere zijde. Voor Rijswijk, dat zal u dan ook wel willen weten, in onze gemeente verloopt de toegang tot gespecialiseerde jeugdhulp al via ons lokale jeugdteam. Dus we zijn wat dat betreft een beetje de middenmoter hoever wij zijn met de inzet vanuit de lokale teams. En u heeft gevraagd: in welke mate acht de wethouder het mogelijk om afspraken van gemeenten inzake inkoop te uniformeren, om daarmee administratieve lasten te verlichten. Daar heb je me sowieso aan je zijde als administratieve lasten kunnen verlichten. Want tijd moeten we vooral besteden aan kinderen en niet aan papieren. Regionaal trekken gemeenten gezamenlijk op in de inkoop van jeugdhulp. Alleen Den Haag organiseert natuurlijk een gedeelte van hun gespecialiseerde jeugdhulp lokaal. Zoals dat ook omschreven staat in deze inkoopstrategie. De andere acht gemeenten doen dit gezamenlijk en die gezamenlijke aanpak draagt vervolgens bij aan de vermindering van administratieve lasten voor de aanbieders. Voorzitter, volgens mij heb ik daar de antwoorden van de VVD mee afgedaan. Mocht dat niet zo zijn, hoor ik het in tweede termijn. Beter voor Rijswijk heeft gevraagd: kunnen we de

aanbieders verplichten om samen te werken? Het is mogelijk, maar de uitdaging zit dan vooral in het handhaven daarvan. Want hoe gaan we dat handhaven? Hoe zorgen we ervoor dat het daadwerkelijk gebeurt? Een belangrijk aspect is het bij elkaar brengen van de aanbieders en het inrichten van de structuur. Zoals bijvoorbeeld datgene wat in de inkoopstrategie staat, is de centrale plaatsing, dat we dat vanuit een centraal punt doen. En daarmee versterk je ook de samenwerking en verplicht je ook indirect die samenwerking. Dus we hopen daarin dat we die kinderen niet tien deuren continu verderop sturen. Voorzitter, de vraag is vanuit het CDA, het klopt wat u aangeeft, mevrouw Van Schie. Eerst worden de kaders vastgesteld in het raadsbesluit en vervolgens neemt het college binnen die kaders verdere besluiten. Dat is ook volgens mij de rolverdeling van het college en de raad. Voorzitter, vervolgens is er door u gevraagd, even kijken. Nee, ik ben aan het kijken. De inkoop is gericht op doelen per segment. Hoe specialistischer, hoe nijpender de zorg en dat moeten we goed organiseren. Dus hoe lichter de zorg, hoe collectiever we dat gaan inkopen. Dus ook lichte zorg was veelal individueel. Dat gaan we verschuiven naar collectiever. En stevige lokale teams die dragen bij aan het voorkomen van de specialistische zorg. Nu hebben we geen segmenten met aparte doelen per segment. We kunnen gericht sturen op doelen in partnerschap met aanbieders per segment en de financiële doelen. Uit hervormingsagenda zijn we via het uitvoeringsprogramma jeugd mee aan het werk en de jaarrekening die zal laten zien dat we de doelen tot nu toe halen. Dus u gaf aan dat dat niet zo is, maar de jaarrekening zal laten zien dat dat wel zo is. Maar dan loop ik een beetje voor op de stukken die u nog gaat krijgen. Voorzitter, er is gevraagd vanuit de PvdA: wat gebeurt er als er in een segment een tekort ontstaat? Gaan we dan stoppen met de zorg? Voor de segmenten is er een inschatting gemaakt van cliëntaantallen die we kunnen verwachten per segment en daarbij een realistisch budget opgesteld. En op basis van indicatoren moet er worden gemonitord of er knelpunten ontstaan, waardoor er een inhoudelijke beweging is die voor segmenten is opgenomen onder druk komt te staan. Dat staat ook in monitoring en evaluatie in hoofdstuk 7.1. Op basis daarvan kunnen we budgettair bijsturen. Waarbij we wel vinden dat een financiële doelstelling in het meerjarenperspectief overeind moet blijven. Er wordt gewerkt met segmenten. Wat is hier anders in ten opzichte van de huidige werkwijze? In het huidige systeem is er geen sprake van een segmentindeling, zoals de VNG inkoop wel adviseert. En op welke manier dragen segmenten nu bij aan het verminderen van het aantal jeugdigen in de jeugdzorg en het terugdringen van de kosten? Door nu een verdeling te maken in segmenten, met elk hun eigen inhoudelijke opgave, kunnen we de komende tijd beter sturen op doelen en resultaten in de zorg. Zo zetten we dus in, al eerder genoemd, op de collectiviteit van zorg. Een verblijfsaanbod dat beter past bij de behoeften, bijvoorbeeld bij kortere verblijfsduur, met als bedoeld van dat dat een gevolg moet zijn. Meer financiële voorspelbaarheid bij taakgerichte bekostiging voor ons als gemeente ook. Een scherpere afbakening van producten. Prikkels voor de aanbieders om hulp waar mogelijk te beperken en een prikkel ingebouwd om zo effectief mogelijk zorgvormen in te kunnen zetten die we kunnen afschalen. Daarnaast zeg ik er zelf dan ook nog bij dat we ten alle tijden een wet hebben waarin staat dat wij zorgplicht hebben. Dus wij kunnen niet zeggen tegen een kind: het geld is op, wij helpen jou niet. En dan is er nog gevraagd door GroenLinks, twee vragen over het onderwijs. Onderwijsdoel in brede zin. Er is geen specifieke verwijzing naar specifieke doelen. Ik weet niet of ik daar blij mee maak met dat antwoord. En goed onderwijs, dat is hetzelfde als bij de Wmo, die eeuwige discussie over een schoon huis. Wat is dan een schoon huis? Dat is voor u misschien ook anders dan voor mij. Dus ik begrijp wat u zegt, met goed onderwijs, maar daar hebben we ook wel volgens mij in Nederland wel maatstaven voor. En ik zou zeggen: mijn persoonlijke visie op onderwijsdoelen is het voorbereiden van individuen die we op de wereld hebben gezet en die deze maatschappij aan moeten kunnen, wat nogal een rollercoastermaatschappij aan het worden is. Maar daar hebben we elkaar voor nodig, dus dat gaan we ook met deze inkoopstrategie niet per se keren, want we hebben met elkaar gezorgd voor een prestatie maatschappij. En u refereert aan een aantal dingen daarin, in

uw tekst die u heeft uitgesproken, durf ik dan te zeggen. Dus dat is heel erg lastig, maar daar staan we met zijn allen voor aan de lat en niet alleen vanuit een inkoopstrategie van een x-aantal gemeenten in regio Haaglanden. Voorzitter, ik heb echt heel erg mijn best gedaan om alle vragen te beantwoorden in de eerste termijn, maar ik ga ervan uit dat ik vast nog wel iets vergeten ben voor de tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Dat gaan we zeker zien. Ik heb een toezegging gehoord. Dat was aan Wij. Rijswijk. Als er geïnnoveerd kan worden, dan gaat dat gebeuren. Dan kijk ik even het rijtje langs voor een eventuele tweede termijn. Mijnheer Veerman, u heeft het woord.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter en de wethouder voor de beantwoording van de vragen. Er werd net genoemd door GroenLinks, daar was ik even door getriggerd, het economisch bestanddeel. We hebben tegenwoordig ook in het onderwijs-zorgarrangementen. Wat vanuit de jeugd ook wordt aangeboden. Waardoor je een verbreding en verbetering krijgt van de jeugdzorg voor de aanbieder op school, bedoelt dat als zijnde het economisch bestanddeel? Ik kon dat niet helemaal plaatsen wat u daar precies mee bedoelde, maar dat is zo meteen bij de beantwoording in de tweede ronde.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Mevrouw Jansen-Dirkx, tweede termijn.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dank u wel. Dank voor de beantwoording en ook inderdaad de toezegging. U benoemde hem al even. En dit geeft in ieder geval bij Wij. Rijswijk meer dan voldoende vertrouwen dat er een hartstikke mooie inkoop plaats zal vinden. En wat ons betreft kan dat stuk als een hamerstuk naar de raad.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen-Dirkx. Mijnheer Ezinga, voor de tweede termijn.

De heer Ezinga: Voorzitter dank en ook dank voor de beantwoording. Een aanvullende vragen met wat er net is verteld. U gaf aan dat er een verplichting is om per 2028 te komen tot een eigen lokaal team per gemeente. En elke gemeente is in zijn eigen ontwikkeling, op zijn eigen niveau op dit moment aan het opereren, maar er is nu sprake van maatwerk. Vanwege die verscheidenheid van die zorgteams. Maatwerk is per definitie meer administratieve lasten in mijn ogen. Zou je dan niet nu al op voorhand kunnen nadenken over toch een vorm van uniformering in die zorgteams bij die gemeenten, om meer een gezamenlijke optrek te maken en daarmee die lasten wat te verlagen tegen die tijd? Misschien zeg ik wel grote klinkklare onzin, maar dan laat ik graag dat aan de beantwoording over of dat zo is. Maar tot nu toe dank in ieder geval. En als de beantwoording tevreden is, ook voor mij een akkoordstuk.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ezinga. Mevrouw Prenger, tweede termijn. U heeft het woord.

Mevrouw Prenger: Dank u wel, voorzitter. Ik bedank de wethouder voor de beantwoording. Voor Beter voor Rijswijk kan dit als een hamerstuk naar de raad.

De voorzitter: Mevrouw Ten Brummelaar.

Mevrouw Ten Brummelaar: Nee, geen andere vragen. En wat ons betreft kan het ook als hamerstuk.

De voorzitter: Mijnheer Smith, GroenLinks.

De heer Smith: Dank u wel, voorzitter. Ik heb één vraag, één antwoord gemist. Dat was het antwoord op de vraag over als dezelfde aanbieder in verschillende segmenten werkzaam is, krijgt dan diezelfde aanbieder verschillende soorten contracten of wordt er juist geprobeerd om zo weinig mogelijk verschillende of zo veel mogelijk segment overstijgende aanbieders in te perken? Die vraag heb ik gemist. En misschien kan ik even terugkomen op de vraag van D66, die mij gesteld is. Economisch

bestanddeel, ik begrijp niet helemaal uw vraag, maar ik bedoelde daarmee en dat heeft de wethouder volgens mij ook goed begrepen, dat het onderwijssysteem in Nederland nog steeds zo ingericht is dat het economische belang misschien wel belangrijker is dan het welzijn van de kinderen. Maar dat is een inhoudelijke discussie. Heb ik ook aangegeven dat dat niet in dit huis wordt.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Smith. Dan zie ik het gezicht van mijnheer Veerman niet, dus ik denk niet dat hij een interruptie heeft. Dan ga ik naar mevrouw Van Schie voor een tweede termijn.

Mevrouw Van Schie: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik had een beetje moeite, mevrouw Bentvelzen, om al uw antwoorden te volgen. Dus misschien stel ik wel twee keer dezelfde vraag of een domme vraag, maar dat moet dan maar. Gelukkig, u steekt mij alweer een hart onder de riem. U heeft gezegd dat u de doelen gaat halen, maar ik vraag me even af: op welke doelen doelt u dan precies? En verder had ik gevraagd: hoe gaat het college gezin, school en samenleving inschakelen, stimuleren of ervoor zorgen dat zij hun rol oppakken om jeugdzorg te verminderen? En daar heb ik in ieder geval het antwoord op gemist. Verder is mij nog steeds niet duidelijk hoe die verdeling in segmenten dan plaatsvindt. Is dat dan een medische duiding die wordt gedaan of een organisatorische? Misschien kunt u daar ook nog een antwoord op geven. En als ik nu kijk naar wat we hebben besproken, dan vereenvoudigd, zie ik aan de ene kant verwijzers. Lokale teams die ook zelf aan jeugdhulp doen, huisartsen en wellicht nog andere deskundigen. En aan de andere kant aanbieders van zorg. En dan hebben we ook nog administratie en organisatie. Dat hadden we en dat blijven we houden, als ik het goed begrepen heb. Dus wat verandert er nu met dit voorstel concreet in de jeugdzorg, zodat er minder kinderen jeugdzorg krijgen en de kosten daarvan dalen? Dat waren mijn vragen nog aan mevrouw de wethouder, via de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Schie. Mevrouw Van Nunen, tweede termijn.

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, ook dank van mijn kant voor de beantwoording van de vragen die ik heb gesteld. Ik heb eigenlijk zijdelings nog een vraag. U maakt terecht een compliment naar de adviesraad sociaal domein. Dat doet mij aan u de vraag stellen om ook wat meer naar ons duiding te geven van de verschillende profielen, specialisaties van de leden van de adviesraad sociaal domein. En waarom vraag ik dat? Omdat dat bij de adviesraad in onze gemeente Leidschendam-Voorburg heel netjes beschreven staat op hun eigen site. En ik zou ook eigenlijk wel graag van onze adviesraad willen weten wie daarin zit. En niet alleen qua naam, wat naam betreft, maar ook qua achtergronden. En misschien kunt u dat doorgeven aan de voorzitter van de adviesraad. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Dan geef ik het woord aan wethouder Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, om met de laatste vraag te beginnen. Om de voorzitter te benaderen van de adviesraad Rijswijk om te verzoeken niet alleen de naam en rugnummer, maar ook de achtergrond, met welke achtergrond diegene plaats heeft genomen in de adviesraad. Volgens mij is dat geen enkel probleem om die vraag in ieder geval even te stellen aan de voorzitter. Dus die toezegging kunt u opschrijven, ga ik doen. Zal ik misschien straks gelijk even doen op de mail en dan heb ik die toezegging ook maar gelijk afgedaan, maar dan kom ik daar zo spoedig mogelijk op terug, mevrouw Van Nunen. Want ik begrijp dat wel dat u wilt weten met welke achtergrond iemand in de adviesraad zit. Voorzitter, om de heer Ezinga nog te beantwoorden. Die stevige lokale teams dat is juist de term die bedacht is vanuit het VNG en vanuit het Rijk om de toegang te uniformeren. Dus verschillende gemeentelijke teams zullen door die kenmerken van die stevige lokale teams en dat zijn er zeven, zullen daardoor meer op elkaar gaan lijken. En we hebben vanuit de hervormingsagenda ook de opdracht om die lokale teams op te zetten. En in de uitwerking proberen we met elkaar van elkaar te leren en ook randvoorwaarden op te stellen, zodat we ook echt streven

naar de uniformiteit, zodat het niet uitmaakt of je van Den Haag en Rijswijk verhuist en dan weer allerlei andere vragen gesteld krijgt. Om maar een voorbeeld te geven. Voorzitter, dan is gevraagd door GroenLinks: zelfde aanbieder, verschillende segmenten, allemaal verschillende contracten. Ja, dat klopt. Per segment is er een contract met een financieel kader en doelen die daarbij horen. Dus dat is dus per segment of het nou dezelfde aanbieder is of niet. En dan is er nog een vraag gesteld door het CDA. Die doelen waar u mij om vroeg, volgens mij heeft uw vraag betrekking op de taakstelling voor 2024, want dat noemde u in uw eerste termijn. En dat we de beoogde besparing van 1,2 miljoen niet realiseren. En het antwoord daarop was: de financiële doelen uit de hervormingsagenda zijn we via het uitvoeringsprogramma jeugd mee aan het werk en de jaarrekening laat zien dat we de doelen tot nu toe halen. Dat is vraag een antwoord op uw vraag. Uw vraag over het ... Volgens mij was het, u noemde nu een rol oppakken van de jeugdzorg en het verminderen daarvan vanuit huis, onderwijs, et cetera, maar u noemde volgens mij in uw eerste termijn ook heel duidelijk het tegengaan van medicaliseren van jeugd en hoe deze inkoopstrategie daar dan in bijdraagt om dat concreet te realiseren. De inkoop is gericht op doelen per segment. Dus hoe specialistischer, hoe nijpender de zorg en dat moeten we goed organiseren. Hoe lichter de zorg, hoe collectiever we dat gaan inkopen. En die stevige lokale teams dragen weer bij aan voorkoming van specialistische zorg. Dus voorkoming van het medicaliseren. Dus laten we alsjeblieft ook normaal doen wat normaal kan en kinderen niet continu individueel de klas uittrekken en bij een zorgmedewerker aan een tafel laten zitten. Of acht Shadows in een klas neerzetten. Toch mevrouw Dirkx, waar wij ook wel vaker onze verbazing over hebben uitgesproken. Dus dat is de bedoeling daarvan. U heeft gevraagd die segmentenverdeling, hoe gebeurt dit dan? Is dit medisch? Dat begreep ik niet zo goed, want die segmentenverdeling die is volgens mij, maar dat dat is dan misschien omdat ik zo diep in die materie zit, dat dat voor mij heel duidelijk is en voor een ander minder duidelijk. Maar die segmenten die zijn verdeeld onder een verschillend aantal en dat heeft niet per se te maken met medisch, want je bent niet per se direct medisch als je jeugdhulp nodig hebt, gelukkig. En soms ook wel. Dus je een segment voor verblijf. Je hebt een segment voor gelukkig nu het onderwijs erbij. Want ik ben superblij dat we dat hebben kunnen realiseren. We hebben lichte vormen van jeugdhulp. Dus interrompeer mij als u nog wilt verduidelijken, hoor.

De voorzitter: Ik zat al te kijken. Mevrouw Van Schie.

Mevrouw Van Schie: Mevrouw Bentvelzen, misschien met een voorbeeld. Ik ben een beetje te oud voor jonge kinderen, maar stel ik ben jonger en ik heb een kind. Daar is iets mee. Verschrikkelijk akelig. Hoe komen we er dan achter in welk segment dat kind moet of thuishoort of hulp kan krijgen? Is mijn vraag dan duidelijker? Want ik zit niet zo diep in de materie als u en ik zit me dat gewoon af te vragen.

Mevrouw Bentvelzen: Jazeker. Daar hebben we de consultants voor, de jeugdzorgmedewerker. Daar hebben we bij ons het lokale team voor, godzijdank, die daarvoor opgeleid zijn om zo goed een gesprek te voeren en bepaalde gesprekstechnieken eigen hebben gemaakt, waardoor ze kunnen doorvragen op een zorg- of hulpvraag die een vader of moeder heeft. En soms is een hulpvraag ook gewoon onderdeel van opvoeden of onderdeel van waar een kind zich op dat moment in bevindt, in het kader van een leeftijdscategorie. Dat iemand zich op een gegeven moment gaat verzetten in de puberteit, betekent niet meteen dat die crimineel wordt of dat er wat mee aan de hand is, maar dat betekent wel dat papa of mama misschien wat handvatten nodig hebben. En dan is er niets mis met dat kind. Dan hoeven we die niet de jeugdzorg in te stoppen, maar dan kunnen we misschien wel met de ouders samen om de tafel om te kijken van maar wat heeft u dan nodig om met uw zoon of dochter om te gaan? En dan hoeven we dat ook niet uit de jeugdhulp te betalen. Dat is dan ook wel weer een mooie bijvangst. Maar goed, wettelijke verwijzers die kunnen dus verwijzen naar

specialistische jeugdhulp. Dus ons jeugdteam, maar ook de dokter, de huisarts. En daarom is het ook zo belangrijk dat we goed om de tafel blijven zitten met de huisartsen, waar de heer Veerman ook eerder vanavond aan refereerde. En daarnaast staat ook de informatie nog op pagina 2 van de inkoopstrategie. Als ik nu nog niet helder genoeg ben. En dan kunnen we daar natuurlijk altijd nog over napraten. Dus voorzitter, volgens mij heb ik dan antwoord gegeven. En wat verandert er concreet aan deze strategie en de kosten die zouden moeten dalen? Die kosten dalen, we hebben hier natuurlijk, het is dat je niet terug kan zakken, maar je zou denken, je bent bijna op je geboortegewicht zolang dat je daarover aan het praten bent, dat die kosten moeten dalen. Want het is natuurlijk gewoon dramatisch dat we zoveel kindjes in de jeugdzorg hebben. En als je kijkt naar de stijgende lijn die we met elkaar hebben doorgemaakt naar 10 jaar geleden, waar nog 1 op de 10 kinderen in de jeugdzorg zat. Het is natuurlijk om te huilen dat dat nu 1 op de 7 en gelukkig Rijswijk 1 op de 8, maar regionaal 1 op de 7 kinderen is die we in de jeugdhulp hebben laten landen. En sommige kinderen zitten daar echt met alle goede redenen, maar sommige kinderen hadden daar ... Wat mij betreft hadden we wat anders moeten doen. En ik denk dat de huidige inkoopstrategie daar specifiek daaraan bijdraagt en dat een kind niet per se abnormaal is. En dat we daardoor gaan kijken naar in plaats van al die individuele zorg, al dat maatwerk, wat soms echt nog nodig blijft. Dus ik ga echt niet zeggen dat ieder kind goed gedijt op collectieve zorg. Maar ik denk wel dat meer kinderen wel goed gedijen op collectieve zorg, zodat ze zien: ik ben niet alleen en ik ben niet gek en ik ertoe en ik hoor in deze maatschappij. Alleen leer ik anders of doe ik anders. En als je laat zien vanuit collectieve zorg gezien dat dat prima is, dan ga je ook direct terug naar dat stukje waar u ook al naar vroeg, stop met dat medicaliseren en ga terug naar het normaliseren, want dat is wat kinderen nu nodig hebben. Voorzitter, volgens mij heb ik alle vragen beantwoord.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Mag ik u bedanken voor uw laatste betoog. Dat kwam bij mij even binnen, omdat ik in dat segment werk. Ik heb één toezegging dat er gevraagd wordt aan de voorzitter van de adviesgroep voor namen en rugnummers. En dan kijk ik even het Forum rond. Ik denk dat dit als hamerstuk naar de raad kan. Ik zie mevrouw Van Schie.

Mevrouw Van Schie: Zeker niet, nee.

De voorzitter: Maar u komt dan met een amendement of een motie?

Mevrouw Van Schie: Dat zou kunnen.

De voorzitter: Is goed, dan wordt het een bespreekstuk. Gaat u akkoord, er is een voorstel een akkoordstuk, mits er een amendement of motie komt?

Mevrouw Van Schie: Het CDA wil het liefst dit toch nog een keer behandelen in de raad. Een alternatief daarvoor is natuurlijk wat net gezegd is.

De voorzitter: Sorry, iets dichterbij de microfoon, want ik hoorde het niet.

Mevrouw Van Schie: Het CDA wil dit graag behandelen in de raad.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zie ik mijnheer Ezinga.

De heer Ezinga: Voorzitter, ik heb toch een punt van orde, want we hebben nu uitgebreid de tijd om hier de technische vragen te stellen over dit stuk. Er zijn meerdere presentaties geweest waar we vragen konden stellen over dit stuk. Nu geeft mevrouw Van Schie aan dat ze mogelijk een motie of een amendement wil indienen. Daarna geeft ze aan dat ze het wil behandelen. Ik zou toch wel meer duiding willen wat ze dan nog verder wil bespreken en welke richting voor een motie of amendement ze denkt.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ezinga. Mevrouw Van Schie, zou u daar antwoord op kunnen geven?

Mevrouw Van Schie: Ja, ik wil het graag nog in de raad bespreken, als er überhaupt al iets te bespreken valt, want als niemand het wil bespreken, heeft het ook weinig zin. De financieringsvorm en de contractvormen. Ik heb ook daar een vraag over gesteld en het CDA wil niet dat we daar zonder meer mee akkoord gaan. Zonder daar nog een keer in de raad, in de politieke omgeving daar iets over te zeggen. En er zijn heel veel voorlichtingsbijeenkomsten geweest, maar daar is ook wel letterlijk ook tegen ons gezegd dat we geen politieke vragen mochten stellen. Het politieke debat hoort thuis in de raad.

De voorzitter: Mag ik een punt van orde? Een voorstel aan mevrouw Van Schie. Zou het dan anders met een stemverklaring kunnen? Als één iemand een bespreekstuk wil, dan is het een bespreekstuk. Het zou ook eventueel kunnen een akkoordstuk met een stemverklaring en dat we dan ook zeggen dat we aan de voorzitter van die dag vragen dat het niet een stemverklaring van 10 seconden is, maar dat u wat langer de tijd heeft om een stemverklaring te doen. Ik laat het aan u.

Mevrouw Van Schie: Wat is het bezwaar om het een bespreekstuk te laten zijn?

De voorzitter: Dan wordt het een bespreekstuk. Mevrouw Prenger.

Mevrouw Prenger: Nee, het wordt nu al een bespreekstuk. Ik wilde me eigenlijk aansluiten bij mijnheer van de VVD. We hebben al politieke vragen deze avond gesteld. Al meerdere malen.

Mevrouw Van Schie: Ja, dat klopt.

Mevrouw Prenger: Een herhaling van zetten nu.

De voorzitter: De regel is, als er één iemand wil dat het een bespreekstuk is, dan is het een bespreekstuk. Dus het gaat als bespreekstuk naar de raad.

10. Raadsvoorstel Verordening Klachtbehandeling gemeente Rijswijk 2025

De voorzitter: Dan ga ik naar agendapunt 10, Raadsvoorstel Verordening Klachtenbehandeling gemeente Rijswijk 2025, RV 25-029. Dan kijk ik eerst naar de VVD. Die heeft vragen ingediend. U zit me aan te kijken: ik weet nergens van. O, sorry. Wil mijnheer Ezinga het woord? Nee. Mijnheer Adams, welkom in het Forum. U heeft het woord.

De heer Adams: Dank u wel. Vanuit de VVD-fractie zijn er geen verdere vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Dat is lekker kort. Daar houd ik van. D66 had een vraag ingediend. Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Ik hoopte op een mooie bijdrage, maar inderdaad de vragen waren al mooi beantwoord, die van ons ook. Waarvoor dank, voor de snelheid en de zorgvuldigheid daarvan. Een paar korte vervolgvragen. Zou de wethouder of zou toegezegd kunnen worden dat als wij weer een stuk krijgen waarin een Verordening met een regeling wordt vergeleken en er wijzigingen zijn, er een wijzigingsdocument bij zit? Want ik heb nu in mijn vragen heel mooi uitgelegd gekregen waar de verschillen inzitten, maar dat had ik er echt zelf niet uitgehaald en dat is precies wel wat we willen weten. Dus ik hoop dat dat verzoek ingegaan kan worden. Dat scheelt ons allemaal. Dus dank voor die uiteenzetting, wat hier nu eigenlijk wijzigt. Dank ook voor de eerlijkheid om te zeggen hoe het tot toe ging en wat er nog wel en niet is. We begrijpen dat het jaarrapport iets is dat gedeeld gaat

worden en het halfjaarrapport iets dat intern besproken wordt. Ik zou wel graag willen weten of de raad daar wel dan anders onder vertrouwelijkheid en natuurlijk zonder de namen toegang toe heeft, omdat we een jaarrapport, zeker het eerste jaar misschien wat lang is om op te wachten. Er wordt nu aangegeven dat inderdaad niet helemaal wordt bijgehouden wat er gebeurt met klachten of die opvolging krijgen. We zijn blij dat dat wel gaat gebeuren. Er is op de vragen over wat gebreken kunnen zijn en niet gebreken kunnen zijn in formele vereisten voor het indienen van een klacht heel mooi juridisch antwoord gegeven. Dank daarvoor. Wel het verzoek om dit voor mensen wat duidelijker te maken. Want als ik nu de Verordening lees, dan kom je er echt niet uit hoe ik nou een klacht indien. En formele vereisten dat dat met mijn naam en mijn toenaam en een adres en het telefoonnummer is. Dat is nu heel duidelijk, maar misschien goed om, ik hoop dat dat ergens vertaald wordt, zodat dat voor mensen ook mogelijk is. We zijn natuurlijk ook heel blij dat heel veel klachten informeel afgedaan kunnen worden. Dat deze regeling in elk geval daar ook bij gaat helpen. En we lazen ook dat er meer trainingen gaan komen. Een klachtcoördinator daarop ingaat. En we hadden natuurlijk ook gezegd dat kan ook bij de griffie zijn dat er een klacht is. Het kan ook ergens anders zijn dat er een klacht is. Dus we hopen dat die trainingen ook voor ons gelden. Daar nog even een bevestiging over. Heel even dubbelchecken. Dat was het. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Dan zag ik een vinger van mijnheer Keijzer, Beter voor Rijswijk.

De heer Keijzer: Dank u wel, voorzitter. Beter voor Rijswijk heeft één vraag. Waar kunnen kinderen of jongeren terecht als zij een klacht hebben? Geldt voor deze kwetsbare groep dezelfde procedure?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Keijzer. Mevrouw Jansen-Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dank u wel, voorzitter. Ik behandel dit stuk ondanks dat ik zelf eigenlijk geen woordvoerder ben. Dus ik ben in dit geval iets aan het voorlezen wat niet van mezelf is. Dus sorry dat dat soms misschien wat onsamenhangend over kan komen. Het is in de zin van dat het niet mijn eigen woorden zijn, vandaar. Komt goed. Ik kan dit. Let op. Want we hebben namelijk als Wij. Rijswijk altijd heel veel waarde gehecht aan excellente dienstverlening. En dat woord excellente dienstverlening dat moet zeker een aantal leden van dit college erg bekend in de oren klinken. Want dat was een van de belangrijkste zaken die onze voormalige wethouder ook altijd voor ogen hield. En dat betekent dat wij niet alleen ons klantvriendelijk, maar ook snelle, duidelijke en concrete communicatie richten tot onze inwoners. En juist wanneer het gaat om klachten, is het belangrijk dat inwoners zich gehoord, maar ook serieus genomen voelen. Deze Verordening regelt hoe we binnen onze gemeente omgaan met klachten. Wat ons betreft zou excellente dienstverlening hier de norm moeten zijn. En daarom hebben we een aantal vragen aan onze portefeuillehouder. Volgens mij is dat de burgemeester, als ik het goed gezien heb. Allereerst, in hoeverre is deze Verordening gebaseerd op die ambitie van excellente dienstverlening? En welke normen hanteren we zelf als het gaat om afhandelingstermijnen? En durven we onszelf daar ook aan te houden als een vorm van kwaliteitsmaatstaf? In 2024 zijn er 278 klachten binnengekomen. Vinden we dat veel of vinden we dat weinig? En zien we dat cijfer als een belangrijke maatstaf? Wat ons betreft zou de ambitie moeten zijn om dit aantal omlaag te brengen, niet voor klachten weg te rennen, maar door ze te voorkomen door betere dienstverlening. Ik begin nu al te hakkelen. Ik kom er wel doorheen. Daarnaast zijn we benieuwd of het mogelijk is om meer inzicht te krijgen in de afhandelingstermijn van klachten. Door dit soort informatie structureel te monitoren, kunnen we beter sturen op verbetering. Een koppeling met het bestaande ticketsysteem van het KCC zou hierbij kunnen helpen, zonder dat dit leidt tot extra werkdruk voor de ambtelijke organisatie. We begrijpen uiteraard dat het hier formeel gaat om een Verordening die het proces beschrijft, maar juist via zo'n Verordening kunnen wij ook vooruitkijken. Het kan een basis vormen voor een betere doorontwikkeling van onze

klachtenbehandeling en een breder gesprek over kwaliteit van dienstverlening. We horen graag van de burgemeester of zij deze Verordening ook op deze manier ziet en welke vervolgstappen zij daarbij voorziet. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen-Dirkx. Mevrouw Ten Brummelaar.

Mevrouw Ten Brummelaar: Dank u wel, voorzitter. Een leuk stuk voor mij om te lezen, aangezien het mijn beroep betreft in dit geval. Ik had dan ook een paar vragen waarvan ik zag dat er op de VVD en de D66 in zekere vorm al voor een deel antwoord was gekomen, ook op de vragen die ik had. Ik ga ze toch stellen voor de volledigheid. In artikel 4 staat aangegeven: mondelinge klachten worden mondeling afgehandeld, hoe worden deze vastgelegd? Gebeurt dit wel? En wat als iemand een schriftelijke reactie wil op een mondelinge klacht? In artikel 5 staat: wanneer een klacht niet voldoet aan de formele vereisten. Wat zijn deze vereisten en hoe draagt dit bij aan een laagdrempelige manier van klachtbehandeling, als mensen die niet voldoen aan de formele eisen dat eerst wel moeten doen? Tot op zekere hoogte is dat ook al gevraagd. Zullen op basis van de vastgelegde klachten ook MI-rapportages gemaakt worden, welke inzichtelijk zijn voor de raad? En als laatste de vraag: wordt er vanuit de gemeente bij de mensen die een klacht hebben ingediend ook een onderzoek gedaan, waarin bijvoorbeeld een NPS, een MES en een CES worden vastgelegd? Ik ga ze even toelichten. De NPS is de Netto Promotor Score die de gemeente algeheel zou krijgen. De MES is de Medewerker Enthousiasme Score, die een medewerker krijgt voor de behandeling. En de CES is de Customer Effort Score, die bepaalt hoe makkelijk het was om een klacht in te dienen. En dat zou wellicht ook handige informatie zijn om te krijgen. Dat waren de vragen voor de eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Ten Brummelaar. Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Kort, voorzitter. Want ik sluit me eigenlijk aan bij de vragen van D66, die al schriftelijk zijn gesteld. Rondom meer overzicht over wat we in het verleden deden in de klachtbehandelingen en hoe daar een analyse in te maken is. Maar die vragen zijn al gesteld en verder ben ik blij met dit raadsvoorstel, dat ook duidelijke stappen zet in de goede richting wat ons betreft naar de informele klachtbehandeling, in plaats van formele klachtbehandeling. Dat je het daar niet tot zover laat komen, heb ik begrepen. Goed, dus meer een compliment voor dit raadsvoorstel en aansluiting bij de vragen van D66.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Dan ga ik nu naar mevrouw Van Schie.

Mevrouw Van Schie: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Wij vinden het een heel goed voorstel.

De voorzitter: Dank u wel. Kort, maar krachtig. Mevrouw De Bruijn, u heeft het woord.

Mevrouw De Bruijn: Dank u wel, voorzitter. Ook dank voor het voorleggen van de Verordening klachtbehandeling. Wij vinden het belangrijk dat inwoners op een laagdrempelige manier klachten bij de gemeente kunnen indienen. En we hebben ook het idee dat het met deze verordening kan. Ik heb een vraag over de ontvangstbevestiging die binnen een week moet worden gestuurd en daarna, welke doorlooptijd is er bij de klachtenbehandeling? Dat is ook een beetje een vraag die al een beetje is gesteld. Hebben wij inzicht in hoe lang zo'n klacht in behandeling wordt genomen, zowel van de formele als de informele klachten? En misschien nog wel belangrijker, hoe wordt dat ervaren door de klager zelf? De mondelinge klachten, werd al geschreven dat die dan ook mondeling werden afgedaan. Worden deze nu wel of niet geregistreerd in het document informatiesysteem? En de rest is eigenlijk al gevraagd. Dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Bruijn. Dan gaan we naar burgemeester Sahin, voor de beantwoording in de eerste termijn.

Mevrouw Sahin: Dank u wel, voorzitter en dank aan de leden van het Forum voor het stellen van de goede vragen en ook de eerder ingediende schriftelijke vragen. Ik ga chronologisch beginnen. Mevrouw Woudstra van D66 stelt de vraag: zouden we niet een stuk krijgen waarin we de wijzigingen kunnen zien? Dat kunnen we inderdaad in de toekomst doen, maar de eerdere regeling, althans nu noemen we het een verordening, die was gedateerd uit 2009 en we zijn inmiddels in 2025. Dus daarmee is het echt helemaal herschreven, kan je wel zeggen. Opnieuw een goed stuk geschreven dat recht doet aan de realiteit van 2025. En het is ook een soort organisch stuk geworden, want wat we nu hebben opgeschreven, dat is de huidige werkwijze. Althans, we streven om dat continu te verbeteren. Dan het jaarrapport, dat zeg ik u toe dat dat een rapport wordt dat met u wordt gedeeld. Zodat u ook geanonimiseerd kunt zien wat voor soort klachten mensen hebben ingediend en hoe die zijn afgewikkeld. En als u wilt kunt u ook de halfjaarrapportage uiteraard inzien. Dan noemt u terecht, uitgangspunt is zo veel mogelijk op informele wijze klachten afhandelen. Want wij zijn ervan overtuigd dat dat ook juist past bij een dienstverlenende houding en een mensgerichte overheid. Mensen zijn sneller geholpen als ze rechtstreeks worden gebeld of benaderd met hun probleem of klachten, dan dat ze daar allerlei procedures in moeten gaan. Er zijn ook mensen die dat graag willen. Dus uiteraard ook respect voor de mensen die officieel de formele weg bewandelen. Dan trainingen, zeker. We hebben ook een nieuwe klachtencoördinator, dat is een ambtenaar in dienst, die is deze week gestart. En die gaat ook samen met de klachtbehandelaars en dat zijn meestal de managers of de managers die wijzen een klachtbehandelaar aan. Die samen ook diverse bijeenkomsten intern houden, om ook te leren. Want iets wat je echt heel goed kunt doen, is van een klacht leren. Waar mensen werken worden ook weleens fouten gemaakt of ontstaat er miscommunicatie en het is altijd goed om daarvan van elkaar ook te leren. Hoe ga je om met een specifieke klacht? Dan stelde mijnheer Keijzer van de fractie Beter voor Rijswijk een hele mooie vraag, vond ik. Waar kunnen kinderen en jongeren terecht? Dat kunnen ze natuurlijk vaak doen via hun ouders, maar we hebben natuurlijk ook een aantal andere instituties. We hebben de Kindertelefoon, waar je als kind kan bellen als je niet wil dat je ouders op de hoogte zijn van waar jij mee zit of via de Kinderombudsman. Maar de Kinderombudsman valt natuurlijk wel onder de nationale Kinderombudsman en je kunt je wenden tot de Kinderombudsman met je specifieke vraag. En uiteindelijk zal die dan ook natuurlijk zo'n klacht in behandeling kunnen nemen. Maar ik vind het wel een goede vraag om nog verder specifiek door te denken, misschien ook met de kinderrechtenambassadeurs te bespreken of zij daar ook een goed idee voor hebben. Ik weet wel vanuit mijn andere rol, vorige rol als voorzitter van het Kinderrechtencollectief, dat wij als in Nederland het recht helaas niet hebben om bijvoorbeeld te klagen rechtstreeks bij het VN Kinderrechtencomité. Wat ook overigens ik toe zou juichen als dat wel het geval zou kunnen zijn. Wij zijn overigens ook wel eens een keer geweest bij de Kinderombudsvrouw, samen met wethouder Bentvelzen, om ook juist die samenwerking ook goed als gemeente te hebben. Als er kinderen hier zijn en die hebben een klacht, die kunnen ze zich inderdaad ook wenden tot de Kinderombudsvrouw. Dan mevrouw Jansen-Dirkx, waarde excellente dienstverlening. Uiteraard hoort ook goede klachtafhandeling, zorgvuldige klachtbehandeling ook bij excellente zorgvuldige dienstverlening. Dus mensen moeten zich inderdaad gehoord voelen en hun klacht moet ook serieus worden genomen. En als u zegt: wat zijn de normen? Dat vind ik een beetje lastig te zeggen op dit moment. Laten we eerst starten met een goede rapportage en gezamenlijk met elkaar dan normen bepalen wat een goede norm is. Misschien is 300 wel weinig of misschien zijn er wel veel meer mensen die klachten hadden willen indienen. Dus ik denk dat normen altijd wel belangrijk is, indicatoren, maar dat we dat misschien moeten doen na inzicht in dat rapport. En wat ik ook wil toezeggen aan u en dat heeft u

niet gevraagd, maar dat wil ik wel toezeggen, is dat die sociaal raadvrouw die wij hebben, mevrouw Versteeg, zij helpt ontzettend veel burgers die in de knel raken met onze gemeente. En zij helpt zelfs mensen die een klacht tegen de gemeente willen indienen of een klacht tegen welke overheidsinstantie dan ook. En zij houdt ook in haar systeem bij wat voor klachten zij ontvangt. Dus af en toe praat ik met haar: wat voor trend ziet u? Maar het is ook goed om dat met u te bespreken, aan u te rapporteren. Zodat u ook helder krijgt, met wat voor hulpvragen hebben onze inwoners te maken? Dan mevrouw Ten Brummelaar. Ik denk dat u een vakspecialist bent op het gebied van klachten. Want de normen, de zaken die u noemt, die kennen wij helaas niet. U heeft wel, die afhandelingstermijn zijn meerdere mensen gevraagd. Ook mevrouw De Bruijn. Die is zes weken, met een verdaagtermijn van vier weken. En als het gaat om toegankelijkheid, we hebben ook op onze website een hele eenvoudige, laat ik het zo zeggen: het is een redelijk eenvoudig in te vullen formulier om de klacht in te dienen. En als mensen een probleem hebben met het invullen van het formulier, kunnen ze ook via onze sociaal raadvrouw dat formulier invullen. Dus daarin zullen wij ook onze medewerkers bij het RCC ook uiteraard of dat ook bij een publieksbalie is, zeker mensen willen helpen om een klacht in te vullen. U noemde een aantal termen, normen, die kunnen we, wat ik ook tegen mevrouw Jansen zei, denk ik, daarna als die rapportage eenmaal is opgesteld, met elkaar goed bespreken. En ook een goed punt vind ik, in hoeverre is het toegankelijk om een klacht in te dienen? Je kunt daar ook heel serieus naar kijken, want niet iedereen zal die weg vinden. Maar we hebben dus genoeg, vind ik, hulpmiddelen, zeker met een sociaal raadvrouw die we hebben, om mensen te helpen om hun klacht goed in te kunnen dienen. Dan mevrouw De Bruijn, u zei: die termijn heb ik genoemd en hoe ervaren de klagers dat? Dat lijkt me goed om dat te vragen na een tijdje, een jaar later, als het eenmaal is ingevoerd met een steekproef misschien aan mensen te vragen hoe heeft u dit ervaren om een klacht in te dienen? Daar kunnen wij ook weer van leren. Hoe hebben zij het proces van klachtafhandeling ervaren? Ik denk dat ik daarmee alle vragen heb beantwoord, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, burgemeester Sahin. Dan heb ik één toezegging. Alleen u had de naam al genoemd van die mevrouw die de klachten onderzoekt, dat zij ook de raad gaat informeren. Hoe heette die mevrouw ook alweer?

Mevrouw Sahin: Dat is mevrouw Versteeg, onze sociaal raadvrouw.

De voorzitter: Mevrouw Versteeg.

Mevrouw Sahin: Zij wil ook heel graag een presentatie aan de raad verzorgen. Dat wordt ook ingepland, via de griffie, maar dat geeft inzicht in wat voor klachten zij ziet.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik even voor de tweede termijn. Dan ga ik eerst mijnheer Adams, nog eens voor de tweede termijn. Nee. Mevrouw Woudstra, u heeft het woord.

Mevrouw Woudstra: Dank u wel. Dank voor de zorgvuldige beantwoording ook. Ik begrijp inderdaad dat als er zoveel wijzigt aan een voorstel dat er geen was/wordt lijst of iets anders bij komt, maar dan wel het verzoek om in het raadsvoorstel, dan wel in een bijlage bij het raadsvoorstel, echt even goed uiteen te zetten wat de wijzigingen zijn, want daar hebben nu de hele verordening voor door gepluisd. En dan hadden we er nog deze antwoorden niet uitgehaald. Dus de verduidelijking doet veel. Fijn als die er goed bij kan. En dank voor de toezegging over delen en de sociaal raadvrouw. Daar hebben we het inderdaad vaker over gehad. Het is fijn dat die nu ook inzichten heeft, dus als die gedeeld kunnen worden. En ook van de klachtencoördinator. Ik sluit me aan bij de vragen die mevrouw Ten Brummelaar had. Misschien kennen we de afkorting of de systemen niet, maar werd een aantal keer gevraagd. Hoe gaan we dan terug horen of het nu goed gaat of wat mensen zelf zeggen dat het beter kan. Daar zijn mooie data- en klachtensystemen in allerlei soorten en vormen

van. Dus ik zou zeggen: mocht de gemeente ze niet kennen, dan zaten hier dus wel specialisten die ze door kunnen verwijzen ook naar wat andere gemeenten met AI en andere dingen doen om ook hier goed en verantwoord mee om te gaan en er zelf niet al te veel werk aan te hebben. Want dat is het andere punt dat er dan bij komt kijken. En dank voor de extra aandacht voor toegankelijkheid.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Mijnheer Keijzer voor de tweede termijn. U heeft het woord.

De heer Keijzer: Dank u wel, voorzitter. Ik heb verder geen vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jansen-Dirkx voor een tweede termijn.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dank u wel, voorzitter. Dank voor de antwoorden. Duidelijk dat we dus nog moeten gaan bepalen wat de maatstaf gaat zijn. Dat is ook een heel helder antwoord, want ik denk dat het goed is als we inderdaad eerst een soort van nullijn hebben dan kunnen we aan de hand daarvan bekijken of inderdaad onze dienstverlening alleen maar beter wordt, want dat moet toch wel de stijgende lijn zijn die we moeten ambiëren. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen-Dirkx. Mevrouw Ten Brummelaar, voor de tweede termijn.

Mevrouw Ten Brummelaar: Dank u wel, voorzitter. En de burgemeester bedankt voor de antwoorden. U bent altijd vrij om eens een kijkje te komen nemen bij mij op kantoor of als ik thuis aan het werk ben, 500 meter verderop, voor een kop koffie. En dan laat ik u graag zien hoe wij dat, of ik zelf inmiddels 19 jaar dit doe. Verder kreeg ik nog de tip van mijn buurman dat de raadvrouw voor de inwoners gratis en vertrouwelijk is. Dus dat is wellicht nog handig om dat toe te voegen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Ten Brummelaar. Mevrouw Van Nunen, tweede termijn. Mevrouw Van Schie. Mevrouw De Bruijn, u heeft het woord.

Mevrouw De Bruijn: Dank u wel voorzitter. En ook dank u wel burgemeester voor de beantwoording van de vragen. Nog even één vraag over de mondelinge klachten. Worden die nu geregistreerd in het systeem en ook de resultaten van die mondelinge klachten? En is er een toezegging mogelijk op het nakijken en misschien moet dat dan meer integraal bekeken worden als het wordt geëvalueerd of die termijn of dat nu als prettig wordt ervaren of niet.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Bruijn. Burgemeester Sahin.

Mevrouw Sahin: Dank u wel, voorzitter. Dan heeft alleen mevrouw De Bruijn nog vragen die openstaan. Die mondelinge klachten worden in principe niet geregistreerd. Tenzij iemand dat wel wil. Dus dat is het antwoord. We kunnen wel met elkaar misschien met die de klachtencoördinator en de klachtbehandelaars in de gesprekken die zij gaan voeren, dit aan de orde brengen. In hoeverre ziet u toename of afname van mondelinge klachten? Ik vind het wel een belangrijk punt om te weten in hoeverre daar mondelinge klachten worden behandeld. En dan de vraag over de termijnen.

De voorzitter: Burgemeester, u heeft een interruptie van mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Dank, dat geeft ook meer duidelijkheid. Misschien mooi om daarbij mee te nemen dat natuurlijk ook het goed afhandelen van die mondelinge klachten een mooi voorbeeld is juist voor anderen om te delen. Dus als ze daarop terugkomt, dit werkt, dat we dat ook weten. Want als ze het niet registreren, niet bijhouden, niet weten, is het ook moeilijk om best practices te delen. Dus daar hebben ze vast ideeën bij, maar fijn als u die vraag mee wil nemen.

Mevrouw Sahin: Ik zal die vraag zeker intern aan de klachtencoördinator vooral meegeven, die een expert is op dit gebied. Want ik kan me ook voorstellen, welke mondelinge klachten is op een goede manier afgehandeld en op welke wijze, dat je dat inderdaad van elkaar kunt leren. Ten tweede, de termijn dat zal ook ongetwijfeld een vraag worden in het onderzoek van hoe ervaren mensen dat? Ik kan me voorstellen dat voor een persoon het heel legitiem is om zes weken te kunnen wachten en voor sommige mensen zal dat te lang te lang zijn.

De voorzitter: Burgemeester, u heeft een interruptie van mevrouw Ten Brummelaar.

Mevrouw Ten Brummelaar: Dank u wel. Mijn advies zou zijn, vanuit de ervaring, om iedere telefonische klacht juist voor een zuivere MI ook vast te leggen. En daar zijn ook systemen voor die dat toelaten en waarin ook vastgelegd kan worden dat een klacht telefonisch is ingediend en vervolgens of die telefonisch of schriftelijk is afgehandeld. Dus vanuit mijn professionele perceptie zou ik zeker zeggen: doe dat wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Ten Brummelaar. Gaat u verder.

Mevrouw Sahin: Een goed punt. Ik zal het vooral meenemen en meegeven aan onze klachtencoördinator, in hoeverre je dit dan ook kunt registreren. We moeten ook natuurlijk niet over gaan registreren van allerlei zaken als iets kort telefonisch afgehandeld kan worden, maar het is wel goed alert te zijn. Op welke wijze is een klacht mondeling op de juiste manier goed afgehandeld en hoe kan men daar van elkaar leren? Dan denk ik dat ik de vragen van mevrouw De Bruijn in tweede termijn heb beantwoord.

De voorzitter: Ik kijk het Forum rond. Volgens mij zijn alle vragen beantwoord. En dan vraag ik goedkeuring of dit als akkoordstuk naar de raad kan. Ik zie niemand nee schudden, dus dit wordt een akkoordstuk 19 juni.

11. Vragenuur

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 11, het vragenuur. Er zijn drie vragen gesteld.

11.a Vragen Rijswijks Belang - RIB 25-030 Don Bosco

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 11a, dat is vragen Rijswijks Belang over RIB 25-030 Don Bosco. De vragen zijn beantwoord. Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Ten Brummelaar.

Mevrouw Ten Brummelaar: Dank u wel, voorzitter. De vragen zijn inderdaad beantwoord en zoals mijn collega-raadslid de heer Weterings vorige keer al aangaf, tijdens het eten. Dus ik was er nog niet aan toegekomen om te lezen. Ik zou toch ook willen vragen of het verzoek in ieder geval neer te leggen. Ik weet dat het geen vaste afspraken zijn, maar in ieder geval als de vragen op tijd worden ingediend om ze dan ook nou ja in ieder geval minstens twaalf uur van tevoren beantwoord te hebben voor zover dat kan. Verder zijn de antwoorden duidelijk. Het is alleen wel zo, het is een beetje een open antwoord. Wij vragen of er al een vergunningsaanvraag is gedaan en dan is er het antwoord, die overigens prima is, er is zeer recent een conceptaanvraag ingediend. En dan is de vraag: is er bekend wat ze willen gaan doen met het terrein van het oude pand van Don Bosco? En dan hebben we het gevoel dat er een beetje om het antwoord wordt heen gedraaid, want die wordt eigenlijk niet echt gegeven, politiek gezien absoluut wel. Alleen wij willen graag een concreet antwoord, voor zover dat mogelijk is. Gaan ze verkameren? Wordt het een pension? Wordt het een hotel? Wordt het een discotheek? Dus wellicht dat de wethouder iets meer richting kan gaan.

De voorzitter: Dat is de verhelderende vraag. Dat mag altijd op het vragenuur. Dan zie ik wethouder Van Malsen nog even nadenken.

De heer Van Malsen: Ja, er wordt een hele hoop gezegd en ik ben even aan het zoeken naar wat nou exact de vraag is die gesteld wordt.

De voorzitter: Zal ik vragen of ze hem concreet maakt?

De heer Van Malsen: Ik ga eerst een poging doen en dan gaan we kijken wat er daarna gebeurt. De vraag was: is er een vergunningsaanvraag ingediend. Er is een conceptaanvraag ingediend. Dat is de stap die men doorgaan zet voordat er een vergunningsaanvraag ingediend wordt. Waarin een plan aan de gemeente opgestuurd wordt. Waarvan wij zeggen: is het wenselijk, is het haalbaar, et cetera? Over de exacte details van dat plan ga ik hier, omdat het een conceptaanvraag betreft en we dat soort dingen doorgaans niet in de raad in het openbaar bespreken, want dat is vertrouwelijk, kan ik niet veel over zeggen. Behalve dan wat er ook in de beantwoording van de vragen staat, dat het gaat om een vrij uitgebreid plan voor de herontwikkeling van de bebouwing van het landschap. Dus het gaat om, wat ik wel kan zeggen, in ieder geval het terrein waar Don Bosco heeft gezeten en ook het landhuis wat ernaast staat. Maar de exacte inhoud daarvan die kan ik hier nu niet delen. Te zijner tijd, maar dat is echt veel verder op in het proces. Als u raad wel aan zet is, dan krijgt u uiteraard informatie die u nodig heeft.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Malsen. Mevrouw Ten Brummelaar.

Mevrouw Ten Brummelaar: Dank u wel, voorzitter. Ik kan me voorstellen over de algemene vragen die ik aan het hele college stel met betrekking tot de beantwoording, dat u daar niet alleen antwoord op kunt geven, maar wellicht dat u dat kunt meenemen. Dat gaat dan met name over de beantwoordingstermijn. Dus niet 3 uur voordat een forum of een raad begint. De aanvullende vraag met betrekking tot de conceptaanvraag is: is het wel mogelijk voor ons om die eventueel in te zien bij de griffie? Omdat die vertrouwelijk is, wat ik begrijp. Dus daar zou ik graag nog een antwoord op willen. Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Van Malsen, dan heeft u twee vragen. De eerste wilde u al antwoord op en de tweede denk ik dat u wacht op een antwoord?

De heer Van Malsen: Ja, de tweede daar zou ik inderdaad even een antwoord op moeten krijgen. Dat weet ik zo niet of wij conceptaanvragen ter inzage leggen. Dus dat heeft u van me te goed. Dat zal ik laten weten, maar doe ik dan schriftelijk. En voor wat die eerste betreft, de antwoordtermijn op vragen die gesteld worden tijdens het vragenuur, is dat het antwoord op die vraag tijdens het vragenuur komt. Dus het feit dat wij daar van tevoren al antwoord op geven, is in feite een dienst die we verlenen, maar er is geen beantwoordingstermijn voor vragen voor het vragenuur. Dat is wel zo voor bijvoorbeeld artikel 44-vragen, die u ook altijd vrijstaat om te stellen, maar voor vragen voor dit vragenuur of vragen die tijdens de raadsvergadering gesteld worden, in principe hoeven die pas beantwoord te worden op het moment dat ze gesteld worden. En dat is nu.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Malsen, dat is helemaal correct. Daarom krijgt iedere partij ook altijd nog het woord bij de vraag. Dank u wel.

11.b Vragen Rijswijks Belang - RIB 25-034 Beleidskader terrassen en uitstalling

De voorzitter: Dan gaan we naar 11 b, een vraag van Rijswijks Belang RIB 25-034 Beleidskader, terrassen en uitstraling. Dan is het aan u of sorry, uitstalling. Wat zei ik dan? O, uitstraling. Sorry, uitstalling, maar uitstraling vind ik ook belangrijk van een terras. Dat is mijn persoonlijke mening. Mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Ik wil graag, voorzitter. Dank u wel. De brief die hebben we al geagendeerd voor in september. Dat is op zich prima. Ik wil mevrouw Woudstra bedanken voor haar attentie dat het inderdaad pas volgend jaar ingaat. Ik had eroverheen gelezen, bedankt. Ik kreeg allerlei appjes van ondernemers: o, gelukkig. Want die wisten dat ook niet namelijk. Maar goed, hartstikke fijn om daar nog even dan niet inhoudelijk op in te gaan, maar wel over de procedure, hoe het is gegaan en hoe het tot stand is gekomen van dit Beleidskader terrassenbeleid. Voorzitter, ik zal graag toch even een hele kleine inleiding. op 16-05-2025 heeft u de raad geïnformeerd, tevens ongeveer tegelijkertijd een persbericht verstuurd het Beleidskader terrassenbeleid was vastgesteld door het college van B&W. Ook in het persbericht gaf u aan dat er uitgebreid geparticipeerd is met alle betrokken partijen. Laat ik vooropstellen dat er inderdaad een aantal inloopbijeenkomsten waren georganiseerd, onder andere museum Rijswijk, het Bogaard Stadscentrum en het Huis van de Stad. Op een maandagmorgen begreep ik ook de allereerste keer. Maar goed, daar gaan we het nog een keer over hebben. Helaas waren niet alle belanghebbende ondernemers op de hoogte van die bijeenkomsten. Die moesten er via via achter komen dat er überhaupt ergens een inloopbijeenkomst was. De ondernemers waren dus niet goed geïnformeerd of hadden geen goede informatie gekregen over deze bijeenkomsten. Ze kijken niet allemaal naar mijn verhaal op Facebook van de gemeente Rijswijk, want daar heb ik het wel zelf voorbij zien komen, dat de inloopochtenden er waren. Voorzitter, een kleine week na uw bericht over het vaststellen van het Beleidskader terrassenbeleid heeft Rijswijks Belang een rondje langs alle belanghebbende ondernemers met een terras gedaan. En met de vraag bent u tevreden met het vastgestelde Beleidskader terrassenbeleid? Eigenlijk direct het antwoord dat we kregen was: welk kader? Welk terrassenbeleid? We hebben niets ontvangen. We zijn nergens bij betrokken, dus we weten van niets. En dan ga je op een gegeven moment een gesprek gaan met die ondernemers en dan geven ze aan: er was ergens een inloopochtendje, waar dus een kleine selecte groep mensen op af is gekomen, mocht je memo's plakken met wat ideeën. En daarna is het, in ieder geval bij ons, akelig stil gebleven. We hadden graag betrokken geweest bij het opstellen van het Beleidskader als belanghebbende ondernemer van de terrassen. Want uiteindelijk gaat het om ons. We hebben alleen via de centrummanager een persbericht ontvangen dat er een Beleidskader was vastgesteld, maar wat er is vastgesteld echt totaal geen idee. Dus uiteindelijk was het dus bij één ondernemer, zijn we uiteindelijk alle 26 afgegaan. Bijna iedereen met een terras hebben we gesproken, elke manager of elke ondernemer zijn we langs geweest. Het waren er een stuk of 25. En die zagen allemaal water branden toen wij de vraag stelden: wat vind je daarvan? Dus we hebben, voorzitter, de volgende vragen. Waarom heeft geen enkele belanghebbende ondernemer enig idee wat voor kader er is vastgesteld? In uw persbericht gaf u aan dat er uitgebreid is geparticipeerd met alle betrokken partijen. Waarom delen deze betrokken partijen uw mening niet? Alle eigenaren zeggen: totaal niet waar. Echt niet waar. Het besluit wat op 22 mei is verschenen in Groot Rijswijk bij de openbare bekendmaking. Kunnen belanghebbenden hier nog een zienswijze op indienen of bezwaar maken tegen dit besluit? Dat stond namelijk niet in het artikel. En zo ja, binnen hoeveel weken? En zo nee, waarom niet? Zijn er eventueel nog andere mogelijkheden voor de belanghebbende ondernemers om van dit vastgestelde kader nog iets te mogen vinden? En zo ja, welke? En zo nee, waarom niet? Voorzitter, kunt u de verbazing van Rijswijks Belang begrijpen? Dat u zelf op 13 mei het Beleidskader terrassenbeleid heeft vastgesteld in het college. Daarna de media opzoekt op 16 mei met een persbericht. En tot op de dag van vandaag 3 juni bij geen enkele ondernemer het vastgestelde terrassenbeleid officieel bekend is. Laat staan besproken of afgegeven of gemaild, totaal onbekend. Voorzitter, wat gaat u eraan doen om belanghebbende ondernemers alsnog te betrekken bij dit kader? Bent u bereid om het Beleidskader terrassenbeleid pas te laten ingaan als ook daadwerkelijk met alle ondernemers is gesproken met een terras? Zo nee, waarom niet? En voorzitter, echt, ik stel deze vragen, ik kom nog een keertje terug, maar ik heb echt met

grote verbazing al die ondernemers aangehoord en eigenlijk met schaamrood op de kaken moeten horen dat ze van niets wisten. Ik wacht heel graag uw reactie af. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Er stond inderdaad al heel veel geschreven, maar wethouder Van Damme, u heeft het woord.

De heer Van Damme: Dank u wel, voorzitter. Ook dank voor de vragen van Rijswijks Belang. En ik denk ook dat het goed is dat het geagendeerd is, want dit kader is vooruitlopend op het Omgevingsplan wat gaat komen in het najaar. Ik denk dat dit nu typisch zo'n onderwerp is waar de raad zich goed over kan uitspreken. Dus ik kijk ook heel erg uit naar september om eens te proeven van wat speelt er nu bij iedereen. De vragen zijn ook schriftelijk beantwoord. Ik verwijs ook deels daarnaar. De participatienotitie is er bijgevoegd. Dus ook de wijze waarop er is geparticipeerd, waarop het is gecommuniceerd. Ik moet wel zeggen: wij zijn natuurlijk vol bezig, vol gas aan het geven op het uitvoeren van het horecabeleid. Dat hebben we een aantal jaar geleden vastgesteld. En een van die zaken was: we gaan die beleidsregels omtrent terrassen en uitstallingen gaan we updaten. Weliswaar waren ze minder oud dan de klachtenregeling die zojuist behandeld is, maar ze dateerden toch van 2012. En de behoefte aan terrassen is toch wel veranderd en het uitgaanspubliek is ook veranderd, zeker na de coronatijd. Dus daar gaan we mee aan de slag. Dat willen we zo snel mogelijk en voortvarend doen. Het heeft wel een beetje met die Omgevingswet toch te maken en die Omgevingswet zou het allemaal makkelijker moeten maken voor ondernemers. Gaat het op termijn ook doen, maar ik moet u wel eerlijk zeggen dat het complex is. En dan moet ik me toch aansluiten bij wat mevrouw Van Nunen vanavond zei. Soms maken we dingen met elkaar complex. Dat is eigenlijk met het Omgevingswetverhaal ook het geval. Terwijl het uiteindelijk, als we er lang mee bezig zijn over een jaar of 10, het wel makkelijker wordt. Maar voorlopig is het dat nog niet. Want ik spreek ook weleens een ondernemer die een aanvraag doet bij het Omgevingsloket die dan niet aankomt. Dat gebeurt ook simpelweg. Maar goed, we zijn dus vol gas daarmee aan het uitvoeren en dit Beleidskader is in die zin geen regelgevend document. Het toetst alleen nieuwe initiatieven. Dus ik heb ook echt geen enkele behoefte om te gaan lopen terug roeien. Wij willen juist vooruitkomen en juist ondernemers helpen en ruimte geven voor hun Terrassenbeleid. Dus dat nog even ter toelichting op de antwoorden die al zijn gegeven. En ook nog wel aan richting de heer Weterings melden dat er niet alleen de belanghebbenden met een terras zijn, er zijn ook belanghebbende ondernemers zonder terras, die er ook wat van vinden, die ons ook benaderen. Er zijn ook bewoners in de buurt die daar zich ook mee bemoeien. Dus dat nog even ter toelichting op de beantwoording die al is geweest. En ik moet nog toch even terug naar mevrouw Woudstra, die vroeg: kunt u ook inzichtelijk maken over de klachtenregeling van wat is oud en wat is nieuw? Ik denk dat het goed is dat ik dat nog even u doe toekomen van wat waren de oude regels? Wat wijzigt dan in de nieuwe regeling richting het Omgevingsplan? Zodat we daar al opiniërend over kunnen praten in september, zodat dat goed in beeld is. Zodat u zelf ook een goede afweging kan maken van vinden we dit nu acceptabel of niet? En dan heeft u ook wat meer inzicht in de participatie. We gaan natuurlijk ook nog een bijeenkomst beleggen met de betrokken ondernemers die eerder hebben deelgenomen aan de participatie. Daar zijn alle belanghebbenden bij welkom. Dus dat gaat ook nog zeker plaatsvinden. Dus dat nog even ter toelichting, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Damme. Mijnheer Weterings, u heeft nog een verhelderende vraag?

De heer Weterings: Voorzitter, ik denk toch dat er een grote ambtelijke dwaling heeft plaatsgevonden, om te communiceren met de pers en met de buitenwereld dat er met alle ondernemers dit is bereikt en is gesproken. Want dat is letterlijk gewoon niet waar. En dat vind ik gewoon heel erg bijzonder en verbaast me echt, als je daar dan komt en ze zeggen: we weten van

niets. Ik vraag ook in de vraagstelling: waar is het misgegaan? U geeft aan: het is niet misgegaan. Hebben we alle ondernemers betrokken? Dat is niet gebeurd. Ik zou u toch willen vragen om desnoods volgende week met mij samen met alle ambtenaren langs alle mensen met een terras te gaan, om te vragen of ze op de hoogte zijn van dit vastgestelde Beleidskader. Dan krijg je te horen. Nee, dat zijn we niet. Waar is dan het verschil tussen denkwijze van u en uw orgaan en de realiteit dat ondernemers zich niet gehoord voelen, dat er niet met hun is samengekomen tot dit besluit van dit kader van het terrassenbeleid?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Ik zag een vinger bij mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Een punt van orde aan de heer Weterings. Maakt hij verschil tussen onafhankelijke en niet-onafhankelijke ambtenaren of hoe moet ik dat precies zien?

De voorzitter: De heer Weterings.

De heer Weterings: Nee, het gaat erom dat een onafhankelijk ambtenaar kan bevestigen wie van de twee er dan finaal naast zit, of dat het orgaan is of ik moet liegen. Dat alle ondernemers mij in de maling nemen dat ze niets hebben ontvangen, niets hebben gehoord of er is hier een beeldvorming, wordt ook in de beantwoording geschreven, alle ondernemers hebben kunnen meepraten. Dat is gewoon niet waar. Dan wil ik graag deze beantwoording geven dat ze met me meegaan om het zelf te horen bij de ondernemers.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Wethouder Van Damme, mag ik u het woord geven?

De heer Van Damme: Ja, zeker. Dank voor de vervolgvraag. Het participatiebeleid wat is vastgesteld, is gewoon gevolgd. De participatienotitie zit erbij. En ik ga eigenlijk helemaal niet met u alle ondernemers langs, want de wijze waarop u meestal communiceert, vind ik niet zo heel erg prettig, ook niet richting onze ondernemers. En wij gaan zelf communiceren richting de ondernemers. Dat doen we al. We zijn continu in gesprek. We hebben nu ook vragen gehad, dus dat proces zou ik zo willen bewandelen, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Een kleine nabrander.

De heer Weterings: De aankondiging van een motie, wil ik doen in het forum.

De voorzitter: U gaat de aankondiging van een motie in het forum ...

De heer Weterings: Er komt een motie aan daarover, ter ondersteuning van alle ondernemers.

De voorzitter: Dank u wel.

11.c Vragen D66 - RIB 25-039 Tijdelijk onderwijs huisvesting Pasgeld

De voorzitter: Dan gaan we naar 11c, vragen van D66 RIB 25-039 tijdelijke onderwijshuisvesting Pasgeld. Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Ja, mag ik? Dank. Er was hier nog wat geluid, excuus.

De voorzitter: Ja, hier ook.

Mevrouw Woudstra: Ik heb helaas de antwoorden niet zo snel door kunnen nemen. Een beetje hetzelfde probleem als net, de vorige wel, maar deze nog niet. Dus ik zal het nog even kort houden. We hebben nog gevraagd naar aanleiding van de tegenvaller op de tijdelijke school in Pasgeld of ook de eisen zijn aangepast. En we hebben gevraagd of er ook aanpassingen zijn in de omgeving of op den duur waar we rekening mee moeten houden nu we de eisen hebben aangepast. En of de hogere bouwkosten die we nu zien straks ook mogelijk effect hebben voor de vervolgschool, voor de vaste

school die we gaan zetten? Als de wethouder nog even de antwoorden aan kan geven, heel graag. Dat kan wat ons betreft kort. Nog één aanvullende vraag. Zou de oplossing die gekozen gaat worden wat overeenkomt met de oplossing bij de Steenvoordeschool dan wel hergebruik van de tijdelijke huisvesting van de Steenvoordeschool en schatten wij het ongeveer goed in als het om 300 gaat? Mocht dat niet nu zijn, dan kan dat ook nog later beantwoord. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Wethouder Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, om bij het laatste te beginnen. U vraagt aan mij of we de huidige tijdelijke units, die nu gebruikt worden bij de Steenvoordeschool ook kunnen gebruiken voor de school van Pasgeld. Dat kan niet, als dat uw vraag is, want de Steenvoordeschool is nog niet klaar als de Pasgeldschool al moet staan. Dus vandaar dat we daar geen gebruik van kunnen maken. We zullen natuurlijk nooit onnodig iets doen. Dus als er na de tijdelijkheid voor Pasgeld iets nodig is ergens in Rijswijk, zullen we kijken of we die units uiteraard wel kunnen hergebruiken. En uw andere vraag heb ik geloof ik gemist. Ik weet niet, ik was een beetje afgeleid van onafhankelijk of afhankelijke ambtenaren, daar ben ik niet zo van.

De voorzitter: Dank. Of u nog kort de antwoorden op de andere vraag kan herhalen.

Mevrouw Bentvelzen: Uiteraard. U heeft gevraagd aan mij: dat in mijn brief aan uw raad is aangegeven dat vereisten zijn aangepast en geschrapt om kosten te verlagen en welke vereisten dat dan zijn. En ik heb daarin het antwoord gegeven dat het programma van eisen is aangepast met behoud van de noodzakelijke functies. De aanpassing heeft uitsluitend betrekking op de wijze van inrichting en uitwerking binnen bestaande kaders, zoals een multifunctioneel lokaal. En dat betreft een tijdelijke locatie. Daarmee wordt volledig voldaan aan het door de raad meegegeven even kader, zonder verdere concessies te doen aan die vereisten die u daar heeft vastgesteld. Uw tweede vraag was: welke gevolgen hebben de aanpassingen voor de omgeving, dan wel de duur en tijdelijkheid van de locatie? De aanpassingen hebben geen gevolgen voor de omgeving en of duur van de tijdelijkheid van de locatie. Het gebouw zou weliswaar wat minder oppervlakte in gebruik nemen, maar binnen het betreffende kavel is voldoende ruimte beschikbaar. Dus de functie en de gebruiksduur blijven daarmee ongewijzigd. En als laatste vraag heeft u gesteld: nu bekend is dat de bouwkosten hoger zijn voor de tijdelijke school, welke gevolgen dit dan heeft voor de voorziene kosten voor de bouw van de permanente school? En wat de impact is op het onderwijshuisvestingplan voor Rijswijk? De hogere bouwkosten voor de tijdelijke school hebben geen gevolgen voor de voorziene kosten voor de permanente huisvesting. In raadsvoorstel RV 25 004 is toegelicht dat het gevraagde krediet voortvloeit uit het besluit om de school die eerst gepland stond, voorlopig niet in de Plaspoelpolder te realiseren. En ook heeft de huidige ontwikkeling geen impact op het onderwijshuisvestingsplan voor Rijswijk. Voorzitter, dat waren de vragen en de antwoorden die ik gestuurd had en nu ook even verteld heb.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Bentvelzen. Een vervolgvraag, mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Dank, heel zorgvuldig. Eén verduidelijkende vraag. Het feit dat we nu weten dat het bouwen van scholen en de eisen daaraan mogelijk duurder uitvalt vanwege de bouwkosten. Hoe heeft dat dan nu geen effect op al die andere dingen die wij ook moeten financieren? Want als we weten dat de bouwkosten nu hoger zijn en we gaan de komende tijd meer scholen realiseren, zou ik denken dat dat effect heeft op de inschattingen die we gemaakt hebben voor de andere scholen. Daar kwam ook onze belangrijkste reden voor het stellen van deze vraag vandaan. Als we weten dat het nu hoger wordt, weten we het liever op tijd als raad dat we moeten gaan aanpassen, dan later.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Mevrouw Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dit is de beantwoording die ik zelf heb gehad. Ik zit ook niet zo goed in financiële vraagstukken. Dus ik wil die vraag absoluut nog even voor u uitzetten. En ik ben heel druk aan het bladeren in mijn schriftjes, zoals u ziet. Maar dat komt, omdat ik van de week toch iets heel interessants hoorde, wat ik u niet wil onthouden. En dat heeft alles te maken met scholen en VNG. Hoe noem je dat? Van die normen. De VNG-norm voor onderwijshuisvesting is echt veel te laag. Dat scheelt bijna 50 procent met wat wij moeten opschrijven. Dus de norm is 2.800 euro en dan is de werkelijkheid 4.600 euro. En dat hebben wij nu continu. Daar zijn we achter gekomen door deze tijdelijke huisvesting. Wat gebeurt er? Ik heb gevraagd: hoe kan dat nou? Heeft iemand met zijn ogen dicht zitten rekenen? Waren letterlijk mijn vragen richting het adviesbureau. Dat was helemaal niet zo. Mensen hadden gewoon hartstikke hun best gedaan en tegelijkertijd hebben we dus een VNG-norm die veel te laag is, maar die wij wel hanteren, ook vanuit verordeningen. Dus ik heb met klem een oproep gedaan om daar in ieder geval ook naar te kijken, zodat niet de geschiedenis zich continu blijft herhalen. Want daar wordt u niet vrolijk van, maar ik ook zeker niet.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder.

Mevrouw Woudstra: Dank voor de toezegging om het uit te zoeken en dit punt mee te nemen. En dit laatste punt neem ik zelf ook graag mee naar de mensen die ik ken in het onderwijs op andere punten om daar eens goed naar te laten kijken.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra.

12. Sluiting

De voorzitter: Dan sluit ik hierbij de agenda en de Forumvergadering en wens ik iedereen een fijne avond.